

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XXIII/82/08
Rady Gminy w Sadowiu
z dnia 28 X 2008 r.

Lokalny Program Rewitalizacji

dla
miejscowości
Sadowie

na lata
2007 – 2015

InicjatywaLokalna.pl

Sadowie, październik 2008 r.

Opracowano zgodnie z „Wytycznymi Instytucji Zarządzającej RPOWŚ dotyczącymi przygotowania Lokalnych Programów Rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013”,

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

<i>Autor</i>	<i>Podpis</i>
<i>mgr Karolina Mróz</i>	
<i>mgr Rafał Graczkowski</i>	
<i>mgr Paweł Walczyszyn</i>	
<i>mgr Piotr Wójtowicz</i>	

InicjatywaLokalna.pl

Konsorcjum ***InicjatywaLokalna.pl***

ul. Targowa 18 (p. 1207, 1208, 1215)

25-520 Kielce

tel./fax 041 343 01 23

tel./fax 041 343 01 24

e-mail: biuro@inicjatywalokalna.pl

www.inicjatywalokalna.pl

SPIS TREŚCI

	Wstęp.....	6
I	Charakterystyka obecnej sytuacji w centrum gminy.....	18
1.1	Zagospodarowanie przestrzenne.....	18
1.1.1	Granice stref ochrony konserwatorskiej.....	19
1.1.2	Uwarunkowania ochrony środowiska.....	19
1.1.3	Własność gruntów i budynków.....	20
1.1.4	Infrastruktura techniczna.....	20
1.1.5	Identyfikacja problemów.....	25
1.2	Gospodarka.....	26
1.2.1	Główni pracodawcy/struktura i trendy.....	26
1.2.2	Struktura podstawowych branż gospodarki znajdujących się na terenie centrum gminy.....	26
1.2.3	Ilość podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach/trendy	27
1.2.4	Identyfikacja problemów.....	28
1.3	Sfera społeczna.....	29
1.3.1	Struktura demograficzna i społeczna/trendy.....	29
1.3.2	Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji.....	32
1.3.3	Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych.....	35
1.3.4	Struktura organizacji pozarządowych.....	36
1.3.5	Identyfikacja problemów.....	36
1.4	Tabela z podstawowymi danymi statystycznymi dotyczącymi ww. sektorów.....	37
1.5	Analiza SWOT.....	38
II	Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno - gospodarczego miejscowości i regionu.....	40
1	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020.....	40
2	Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006 – 2014.....	41
3	Strategia Rozwoju Gminy Sadowie.....	41
4	Plan Odnowy Miejscowości Sadowie na lata 2008 – 2015.....	42
5	Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego.....	42
6	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie.....	43
7	Dokumenty dotyczące polityk w różnych sektorach społeczno – gospodarczych....	43
III	Założenia programu rewitalizacji, cele i oczekiwane wskaźniki osiągnięć.....	46
1	Podokresy programowania: 2007 – 2013 i lata następne.....	46
2	Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic) i uzasadnienie z opisem komplementarności zadań w ramach poszczególnych obszarów.....	47
3	Podział na projekty i zadania inwestycyjne.....	51
4	Kryteria wyboru pilotażu i kolejność realizacji.....	53
5	Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (produkty i rezultaty).....	57
IV	Planowane działania w latach 2007 – 2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.....	59
1	Planowane działania przestrzenne (techniczno materialne) w latach 2007-2013 w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.....	59
2	Plan działań gospodarczych w latach 2007-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.....	60
3	Plan działań społecznych w latach 2007-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.....	61
V	Wytyczne w zakresie mieszkalnictwa.....	
VI	Plan finansowy rewitalizacji na lata 2007-2013 (obligatoryjne) i na lata następne (fakultatywnie).....	63

VII	System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	66
1.	Wybór prawnej formy zarządzającego programem.....	66
VIII	Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.....	68
1	System monitorowania programu rewitalizacji.....	69
2	Sposoby oceny programu rewitalizacji.....	69
3	Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.....	70
4	Konsultacje społeczne i współpraca partnerska w ramach programu rewitalizacji...	72
	Podsumowanie.....	74
IX	Mapa miejscowości Sadowie z naniesionym obszarem rewitalizacji.....	77
	Wzór ankiety mającej na celu identyfikację oczekiwań mieszkańców miejscowości, dla której tworzony jest Lokalny Program Rewitalizacji.....	78
	Bibliografia.....	80
	Spis tabel.....	80
	Spis wykresów.....	80
	Spis fotografii.....	81

Podstawowe pojęcia.

Rewitalizacja (łac. *re+vita* – dosłownie: przywrócenie do życia, ożywienie) – działanie skupione na ożywieniu zdegradowanych obszarów miast, np. przemysłowych, którego celem jest znalezienie dla nich nowego zastosowania i doprowadzenie do stanu, w którym obszary zmieniają swoją funkcję.

Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) - wieloletni, interdyscyplinarny, zintegrowany program operacyjny bazujący na współpracy różnych podmiotów podczas przygotowania, opracowania i realizacji. Określenie prawidłowych kierunków działań w LPR, stanowi podstawę do pozyskania środków z funduszy europejskich (w niniejszym dokumencie Lokalny Program Rewitalizacji często nazywany jest skrótowo Programem Rewitalizacji).

Obszar programu rewitalizacji - teren, dla którego opracowuje się i realizuje Lokalny Program Rewitalizacji, obejmujący całość lub część terenu znajdującego się w stanie kryzysowym.

Wstęp

Rewitalizacja.

W niniejszym Programie rewitalizację będziemy rozumieć jako złożony długofalowy **proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych** w zaniedbanej części centrum miejscowości Sadowie (i zarazem gminy), **przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców** (nie tylko miejscowości Sadowie, ale także całej gminy), przywrócenia ładu przestrzennego, a także do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych na obszarze poddanym rewitalizacji. Proces ten ukierunkowany jest na rozwój lokalny poprzez wspieranie miejscowych inicjatyw z zakresu infrastruktury technicznej, turystycznej, kulturalnej i społecznej, a także infrastruktury służącej rozwojowi gospodarstwu (przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym). Aktywizacja tego obszaru wymaga czynnej współpracy partnerów lokalnych, zarówno władz publicznych (gminy, sołectwa), jak również organizacji pozarządowych, podmiotów gospodarczych – Partnerów LPR, przy rozwiązywaniu problemów rozwojowych oraz dla pobudzenia potencjału przedsiębiorczości w obszarze rewitalizowanym.

W Sadowiu, dla przeciwdziałania degradacji społecznej i ekonomicznej miejscowości, zaplanowano inwestycje, które mają niejako inspirować rozwój nowych funkcji obszarów problemowych oraz przywracać terenom zdegradowanym, utracone funkcje społeczno - gospodarcze. Lokalny Program Rewitalizacji ujmuje kompleksowo te zagadnienia określając konkretne działania mające na celu poprawę sytuacji na obszarze rewitalizowanym.

Lokalny Program Rewitalizacji określa także szczegółowe cele i kierunki rewitalizacji, które realizowane będą za pomocą zaplanowanych etapów i przedsięwzięć. Porusza kwestie związane z efektywnym wdrażaniem programu, monitorowaniem jego skuteczności, zarządzaniem projektami inwestycyjnymi, czy promocją i reklamą podejmowanych działań.

Rewitalizacja miejscowości Sadowie koncentruje się na trzech głównych obszarach:

- rozwój gospodarczy - nowe miejsca pracy oraz warunkowanie powstawania nowych podmiotów gospodarczych, rozpowszechnianie i ułatwianie aktywności gospodarczej (np. uatrakcyjnienie oferty inwestycyjnej),
- rozwój społeczny – działania koncentrujące się na zapobieganiu patologiom i wykluczeniu społecznemu (przestępczości, marginalizacji, bezrobociu),
- rozwój infrastrukturalno - przestrzenny – remont obiektów użyteczności publicznej, kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznej, budowa elementów małej

infrastruktury rekreacyjnej, budowa miejsc stanowiących miejsce rozrywki i integracji dla mieszkańców.

Dzięki zapisom LPR zwiększy się atrakcyjność całej miejscowości. Podejmowane działania promocyjne zwrócą uwagę potencjalnych inwestorów. LPR będzie również oddziaływać pozytywnie na istniejące podmioty gospodarcze, jak również stwarzać warunki do powstawania nowych. co z kolei będzie mieć bezpośrednie przełożenie na podniesienie jakości życia mieszkańców.

Ideą twórców LPR było włączenie w proces jego powstawania i realizacji społeczności lokalnej, stowarzyszeń itp. – trzeba przyznać, że udało to się w 100%. Dzięki temu powstały dokument jest przede wszystkim opracowaniem dla mieszkańców. Wzrośnie dzięki temu ich aktywność oraz zaangażowanie w codzienne życie swojej miejscowości.

Obszar Lokalnego Programu Rewitalizacji.

W charakterystyce działania 6.2 kluczowy jest zapis: *„Wsparcie dla kompleksowych projektów dotyczących rewitalizacji zmarginalizowanych miejscowości **lub części miejscowości, będących centrami gmin** oraz renowacji i wzrostu estetyki funkcjonalnej przestrzeni publicznej”*. Określa on jednoznacznie wnioskodawcę - gmina Sadowie może wnioskować tylko o fundusze przeznaczone na zagospodarowanie miejscowości Sadowie. Stanowi ona centrum gminy, a świadczy o tym lokalizacja siedzib wszystkich urzędów użyteczności publicznej, placówek szkolnych, posterunku Policji. Tutaj także koncentruje się życie kulturalne i społeczne gminy.

Głównym celem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie jest spowodowanie kompleksowej odnowy przestrzennej, gospodarczej, ekologicznej i społecznej części miejscowości wyznaczonej do rewitalizacji, obejmującej teren:

*Konceptcja zagospodarowania terenu przed budynkiem GOK i OSP,
a także wizualizacja nowej elewacji budynku - 1
Źródło: Projekt koncepcyjny zagospodarowania centrum Sadowia*

- rozciągający się wzdłuż drogi, od siedziby Urzędu Gminy do granicy terenu Zespołu Szkół.
- włączono do niego także przyległe działki planując kompleksowe ich zagospodarowanie, budowę placów zabaw, ciągu pieszo – rowerowego, kortów tenisowych, boiska itp.

*Konceptcja zagospodarowania terenu przed budynkiem GOK i OSP,
a także wizualizacja nowej elewacji budynku - 2
Źródło: Projekt koncepcyjny zagospodarowania centrum Sadowia*

Struktura Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Lokalny Program Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie na lata 2007 - 2015 podzielony został na następujące części:

- **część diagnostyczną** (opis stanu istniejącego na obszarze planowanym do rewitalizacji, obejmuje aspekty społeczne, ekonomiczne, infrastrukturalne, środowiskowe, zawierające skwantyfikowane dane wraz z elementami ich analizy oraz identyfikację problemów, występujących na obszarze, wymagającym rewitalizacji, analizę SWOT),
- **opis celów**, które zostaną osiągnięte w wyniku zrealizowania lokalnego programu rewitalizacji w kontekście urbanistycznym, infrastrukturalnym, społecznym, środowiskowym oraz ekonomicznym. Warto zaznaczyć, iż monitorowaniu właściwej realizacji celów służą skwantyfikowane wskaźniki /opisane w dalszej części opracowania/. LPR ma jasno wyznaczone ramy czasowe /lata 2007-2015/ oraz uwzględnić:
 - poszczególne etapy prowadzenia działań rewitalizacyjnych,
 - wyraźne wyznaczenie obszaru rewitalizowanego,
 - przyszłe funkcje obszaru rewitalizowanego.

- **opis przedsięwzięć**, które zostaną podjęte w celu realizacji LPR. Uwzględniono nie tylko inwestycje i inicjatywy planowane przez JST, ale również przez inne podmioty, w tym również prywatne – partnerów projektu rewitalizacyjnego. Istotną częścią opisu przedsięwzięć jest plan finansowy tychże przedsięwzięć wraz ze wskazaniem ich źródeł finansowania /budżet gminy, środki prywatne, programy pomocowe UE, itp./.
- **informacje na temat:**
 - instytucji koordynującej prowadzenie działań rewitalizacyjnych oraz zasad włączania partnerów publicznych i prywatnych w projekty rewitalizacyjne,
 - metod i harmonogramu monitorowania realizacji LPR, jak również procedur aktualizacji dokumentu.

Podstawowym narzędziem służącym realizacji przyjętych działań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miejscowości Sadowie są środki z Funduszy UE rozdysponowywane w ramach różnych programów pomocowych. Podstawowym funduszem pomocowym jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, w jego ramach: Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego; działanie 6.2 Rewitalizacja małych miast.

Metodologia Opracowania.

Na etapie tworzenia Programu przyjęto podstawowe zasady, które będą także stosowane na etapie realizacji. Należą do nich:

1. **„programowania”** – cele LPR są realizowane w ramach kompleksowego systemu programowania wieloletniego na szczeblu lokalnym i ponadlokalnym co sprzyja komplementarności realizowanych przedsięwzięć. Przy tworzeniu LPR starano się wykazać zgodność i spójność Lokalnego Programu Rewitalizacji m.in. z następującymi dokumentami strategicznymi:
 - „Strategia Rozwoju Gminy Sadowie”;
 - „Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszaru Wiejskiego Gminy Sadowie”;
 - „Plan Odnowy Miejscowości Sadowie”;
 - „Projekt koncepcyjny zagospodarowania centrum Sadowia”;
 - „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie”;
 - „Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego”;

2. **„strategicznego zarządzania rozwojem obszaru rewitalizowanego”** – LPR stanowi ważne narzędzie planowania strategicznego rozwoju miejscowości i całej gminy, gdyż wpływ obszaru rewitalizowanego na rozwój miejscowości i gminy jest kluczowy (stanowi swoiste „koło zamachowe” dla rozwoju przedsiębiorczości zwłaszcza handlowo - usługowej). Strategiczne podejście;
3. **„partnerstwa”** - LPR jest dokumentem uwzględniającym szeroką współpracę i dialog pomiędzy podmiotami społecznymi – organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorstwami - Partnerami LPR), którzy uczestniczyli w jego tworzeniu i na każdym etapie mogli wносить uwagi/sugestie;
4. **„koncentracji”** – polega na koncentrowaniu zasobów na ograniczonej liczbie wybranych obszarów (ekonomiczny, społeczny, kulturowy) ważnych dla trwałego długofalowego rozwoju obszaru rewitalizowanego;
5. **„kompleksowości i koordynacja”** – LPR nie jest wyłącznie dokumentem władz gminnych realizujących zadania własne - jest narzędziem koordynacji celów i działań prorozwojowych na rzecz rozwoju obszaru rewitalizowanego przez Partnerów LPR (samorząd gminy Sadowie, Radę Sołecką, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych) oraz koordynacji z działaniami na szczeblu gminnym;
6. **„oceny”** – LPR będzie podlegał ocenie (odnośnie założeń, sytuacji w miejscowości, dobór celów i priorytetów, wykorzystanie środków, spełnienie założeń i uzyskanie przewidywanych rezultatów); projekty zakładane do realizacji w LPR podlegają także ocenie efektywności ekonomicznej.

Cały przebieg procesu tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie charakteryzował się szerokim udziałem społeczności lokalnej. Tak przyjęta metodologia prac przyniosła LPR niewątpliwe korzyści. Codzienni uczestnicy życia społecznego miejscowości wiedzą bowiem najlepiej jakie problemy ich dotyczą i co zrobić, by w ich „małej ojczyźnie” żyło się lepiej. Szerokie konsultacje społeczne, które zastosowano podczas procesu powstawania LPR miały na celu kilka rzeczy. Na początku mieszkańcy, władze gminy i miejscowości zostali zapoznani z ogólną problematyką rewitalizacji, kwalifikowalnością kosztów, źródłami finansowania zadań inwestycyjnych. Następnie określono główne problemy Sadowia oraz wspólnie wypracowano pomysły ich rozwiązania.

*Fot.1 - Prace nad zadaniami priorytetowymi Lokalnego Programu Rewitalizacji – Sadowie 4 IX 2008 r.
fot. InicjatywaLokalna.pl*

Proces tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie przebiegał wg następującego harmonogramu:

1. Spotkanie z władzami miejscowości i gminy (Wójt, Sołtys, Przewodniczący Rady Gminy, przedstawiciele Rady Sołectkiej).
 - Omówienie problematyki i celów Lokalnego Programu Rewitalizacji, omówienie aktualnego stanu miejscowości, określenie ram czasowych, zadań i kosztów;
 - Wybranie osoby do kontaktu podczas tworzenia LPR.
2. Analiza zgromadzonych danych, prace nad tworzeniem Lokalnego Programu Rewitalizacji.
3. Spotkanie robocze w danej miejscowości z członkami stowarzyszeń, kierownikami jednostek samorządowych, przedsiębiorcami, aktywnymi mieszkańcami.
 - Prezentacja informacji na temat Lokalnego Programu Rewitalizacji (wyjaśnienie charakteru, obszaru, potrzeb przeprowadzenia rewitalizacji);
 - Warsztaty – analiza potrzeb obszaru we współdziałanie obecnych na spotkaniu;
 - Przedstawienie okresu realizacji, kosztorysu, harmonogramu;
 - Przeprowadzenie ankiety podsumowującej.

Fot.2 - Spotkanie w sprawie celów Lokalnego Programu Rewitalizacji – Sadowie 27 VIII 2008 r.
fot. InicjatywaLokalna.pl

4. Prace nad Lokalnym Programem Rewitalizacji.

- Umieszczenie uwag ze spotkania roboczego.

5. Spotkanie otwarte z przedstawicielami władz miejscowości i gminy, członkami stowarzyszeń, przedsiębiorcami, zainteresowanymi mieszkańcami i innymi.

- Warsztaty – prezentacja Lokalnego Programu Rewitalizacji;
- Dyskusja.

6. Prezentacja Lokalnego Programu Rewitalizacji na Sesji Rady Gminy.

- Podjęcie uchwały przez Radę

Dodatkowo przeprowadzona została ankieta diagnozująca oczekiwania mieszkańców miejscowości Sadowie na próbie badawczej wynoszącej 2% ogólnej ich liczby (nie mniej niż 50 ankiet), celem zweryfikowania opinii z wcześniejszych spotkań oraz w celu potwierdzenia planowanych do realizacji inwestycji, jak również celów i założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Taki sposób tworzenia LPR daje wysokie prawdopodobieństwo, że rozwiązania, które zostały w nim zapisane są właściwe i wydatnie przyczynią się do rozwoju nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale terenu całej miejscowości i gminy.

Fot.3 - Spotkanie dotyczące zasięgu obszaru rewitalizowanego w miejscowości – Sadowie 4 IX 2008 r.
fot. InicjatywaLokalna.pl

Przy opracowywaniu programu wykorzystano następujące opracowania i dokumenty:

- „Strategia Rozwoju Gminy Sadowie”;
- „Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszaru Wiejskiego Gminy Sadowie”;
- „Plan Odnowy Miejscowości Sadowie”;
- „Projekt koncepcyjny zagospodarowania centrum Sadowia”;
- „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie”;
- „Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego”.

Czas i etapy realizacji LPR

Lokalny Program Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie opracowany został na lata 2007 – 2015, a jego realizacja została podzielona na trzy etapy.

W pierwszym realizowane będą prace związane z: zagospodarowaniem terenu przed GOK i OSP (studnia, fontanna, tereny zielone, ławeczki, oświetlenie, wymiana nawierzchni itp.), budową placu zabaw za GOK i OSP (dla młodszych i dla starszych dzieci) wraz z wyposażeniem, remontem elewacji i dachu GOK, nasadzeniem roślin, powstaniem

elementów małej architektury i oświetleniem, budową ciągów pieszo – rowerowych i chodników.

Drugi etap obejmował będzie: budowę Skate Parku wraz z wyposażeniem, budowę ciągów pieszo – rowerowych i chodników, nasadzenie roślin, powstanie elementów małej architektury i oświetlenia.

Trzeci etap realizacji LPR, który planowany jest na lata 2014 - 2015 uwzględnia następujące zadania inwestycyjne: budowa parkingu z drogą dojazdową, , budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników, budowa kortów tenisowych, budowa boiska wielofunkcyjnego (strefy imprez na wolnym powietrzu), z miejscem pod budowę sceny z zadaszeniem, zapleczem i dojazdem, nasadzenie roślin, powstanie elementów małej architektury i oświetlenia. Dodatkowo będą prowadzone działania w sferze gospodarczej i społecznej.

Cel główny i cele szczegółowe LPR.

Celem głównym Lokalnego Programu Rewitalizacji do osiągnięcia w perspektywie roku 2015 jest **podniesienie atrakcyjności miejscowości Sadowie, poprzez rozwój przestrzenny, gospodarczy i społeczny a przez to stworzenie z niej miejsca przyjaznego do zamieszkania, które sprzyja integracji i rekreacji mieszkańców.**

Aby osiągnąć cel główny należy zrealizować w obszarze rewitalizowanym następujące cele cząstkowe:

1. Poprawić estetykę przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie centrum Sadowia,
2. Zwiększyć bezpieczeństwo w centrum Sadowia,
3. Stworzyć infrastrukturę sportowo – rekreacyjną, niezbędną do aktywnego spędzania czasu przez mieszkańców,
4. Zwiększyć poziom integracji mieszkańców Sadowia.

Realizacji powyższych celów służą działania (omówione w dalszej części opracowania), które są względem siebie komplementarne – jedno zadanie potrzebuje drugiego aby osiągnąć zamierzone cele. Projekty wymienione do realizacji mają pozytywny wpływ na polityki horyzontalne Unii Europejskiej – politykę zatrudnienia, politykę równych szans, politykę rozwoju społeczeństwa informacyjnego, politykę ochrony środowiska.

Znaczenie zadań wymienionych w LPR dla rozwoju miejscowości i Gminy Sadowie.

LPR stanowi niezbędny dokument dla Gminy Sadowie przy ubieganiu się o dotację ze środków UE (np. z „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013”, działanie 6.2 „Rewitalizacja małych miast”). Nie jest jednak jedynie załącznikiem do wniosku o dofinansowanie projektu (-ów), lecz stanowi również realne narzędzie dla władz gminnych i mieszkańców do wykorzystania przy planowaniu i wdrażaniu konkretnych działań w obrębie obszaru rewitalizowanego (zgodnie z zasadami przyjętymi przy opracowywaniu i realizacji LPR). Szansę na jego realizację wzrastają dzięki zaangażowaniu w jego tworzenie i wdrażanie Partnerów LPR, czyli stowarzyszeń oraz przedsiębiorców zainteresowanych rewitalizacją centrum. Już na etapie opracowywania LPR byli oni włączeni w proces jego przygotowywania (ankieta, spotkanie robocze, zebrania wiejskie, indywidualne rozmowy z mieszkańcami, itp.).

Budynki infrastruktury społecznej, elementy małej infrastruktury i tereny, które zostały objęte obszarem rewitalizowanym w miejscowości Sadowie wymagają zdecydowanych działań w zakresie poprawy ich stanu, jak również uzupełnienia ogromnych braków. Teraz nie spełniają należycie swoich funkcji i standardów. Obszar rewitalizowany wykazuje duży poziom degradacji – dawno nie były prowadzone na nim żadne prace remontowe. Dlatego zaplanowane zadania nakierowane są głównie na odnowę i przywrócenie pełnionych wcześniej funkcji oraz, dzięki nowo powstałym elementom, warunkują nadanie obszarowi rewitalizowanemu nowych znaczeń. Takie podejście sprawi, że obszar rewitalizacji stanie się w przyszłości miejscem integracji i rekreacji nie tylko dla okolicznych mieszkańców, ale również dla turystów, którzy postanowią spędzić w Sadowiu wolny czas. Ważnym elementem jest również podniesienie poziomu zadowolenia mieszkańców całej gminy na co, od samego początku procesu tworzenia LPR, zwracali oni uwagę.

LPR a zrównoważony rozwój regionu.

Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku” jedną z zasad na której opiera się rozwój regionu jest jego **zrównoważony rozwój**. Koncepcja ta ma na celu „(...) zagwarantowanie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb społeczności regionu (zarówno współczesnego jak i przyszłych pokoleń) uwzględnia zachowanie równowagi przyrodniczej i równoważenie szans w dostępie do środowiska oraz trwałość podstawowych procesów przyrodniczych; oznacza ona potrzebę preferowania i wzmocnienia takich procesów rozwoju, które będą przyczyniały się do ograniczenia zużycia zasobów w ogóle, a nieodnawialnych w szczególności oraz minimalizowania wytwarzania odpadów

i zanieczyszczeń” (s. 73). Lokalny Program Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie na lata 2007 - 2015 całkowicie wpisuje się w w/w koncepcję. Realizacja przyjętych założeń procesu rewitalizacji ma duży wpływ na zrównoważony rozwój województwa świętokrzyskiego, gdzie jednym z celów jest kształtowanie ładu przestrzennego w zagospodarowaniu centrów gmin oraz poprawa ich wizerunku, co warunkuje efekt w postaci lepszego wizerunku obszaru rewitalizowanego, jak i województwa świętokrzyskiego.

Miejscowość Sadowie rozwijając się będzie pozytywnie wpływać na rozwój całego regionu świętokrzyskiego. Poprzez podejmowane w ramach LPR działania mieszkańcy odczują wyraźną poprawę warunków życia, co z kolei przełoży się na pozytywne postrzeganie przez nich miejsca, w którym na co dzień żyją. Dotyczyć to będzie nie tylko samej miejscowości, ale również całego województwa.

I Charakterystyka obecnej sytuacji w centrum gminy.

1.1 Zagospodarowanie przestrzenne.

Sadowie jest jedną z 22 miejscowości wyodrębnionych w podziale administracyjnym gminy o tej samej nazwie, położonej we wschodniej części województwa Świętokrzyskiego, w powiecie opatowskim. Zajmuje powierzchnię 643 ha, co stanowi 7,9% powierzchni całej gminy.

Mapa Gminy Sadowie z zaznaczoną miejscowością Sadowie

Źródło: Plan Odnowy Miejscowości Sadowie

Sadowie w piętnastowiecznych annałach figurowało jako Schadowye i należało do Jana ze Sporowa herbu Odrowąż - arcybiskupa gnieźnieńskiego. Długosz z kolei podaje, iż okolicznymi dobrami zarządzał Eustachy Sprowski, kasztelan radomski. W owych latach wieś należała do parafii w Ruszkowie i "było tu 9 łąnów kmiecych, karczma, 4 zagrody dające dziesięcinę wartości do 10 grzywien prebendzie kieleckiej". U progu XVI stulecia znaczną częścią Sadowia oraz osad takich, jak Szczytniki i Kamień,

zarządzał Jan Słupecki z Konar. Kilkadziesiąt lat później jako właściciela wymienia się Adama Rzuchowskiego. Już wtedy było jedną ze znaczniejszych wsi na terenie dzisiejszego powiatu, do czego przyczyniło się m.in. korzystne położenie: bezpośrednio przy trasie wiodącej z Opatowa do Radomia, a następnie do Warszawy. Przez szereg kolejnych lat wieś urosła do rangi ośrodka gminy. Miejscowość Sadowie jest centrum administracyjno - usługowym i siedzibą władz samorządowych, stanowi ośrodek obsługi dla społeczności lokalnej. Główną arterią komunikacyjną przebiegającą przez teren miejscowości jest droga krajowa międzyregionalna Nr 9 Radom - Ostrowiec - Opatów - Rzeszów będąca jednocześnie drogą międzynarodową E 371.

Sadowie graniczy:

- od południa z miejscowościami Ruszków i Porudzie,
- od zachodu z Ruszkowem,
- od północy z Jacentowem i Obręczną,
- od wschodu z częścią miejscowości Obręczna i miejscowością Szczucice.

Większe ośrodki przemysłowe w pobliżu miejscowości Sadowie:

- Opatów- 6 km,
- Ostrowiec Świętokrzyski – 10 km,
- Kielce – 65 km,
- Sandomierz – 45 km.

Przez sołectwo Sadowie przebiega Czerwony rowerowy szlak turystyczny „Okolice Opatowa” - Opatów - Sadowie - Małoszyce - Opatów o długości 28 km.

1.1.1 Granice stref ochrony konserwatorskiej

Na terenie Sadowia nie ma obiektów zabytkowych, znajdują się natomiast figury i krzyże przydrożne – „świadkowie historii miejscowości”.

1.1.2 Uwarunkowania ochrony środowiska

Na terenie miejscowości Sadowie nie znajdują się pomniki przyrody, które byłyby ujęte w rejestrach. Natomiast na terenie gminy, w miejscowości Niemienie znajduje się kilka takich. Są to: lipa szerokolistna, lipa drobnolistna, klon zwyczajny. Obiekty te znajdują się w południowo - zachodniej części parku dworskiego oraz alei lipowej w Niemienicach.

1.1.3 Własność gruntów i budynków.

Struktura własnościowa gruntów i budynków wchodzących w skład obszaru rewitalizowanego w miejscowości Sadowie przedstawia poniższa tabela:

Tab.1 – Struktura własnościowa gruntów i budynków na obszarze rewitalizowanym

Lp.	Nr działki	Przeznaczenie	Powierzchnia w ha	Prawo własności
1	164/8	UG Sadowie	0,1600	Gmina Sadowie
2	164/6	GOK Sadowie	0,1600	Gmina Sadowie
3	164/4	Budynek wielofunkcyjny	0,2450	Gmina Sadowie Użytkownik Wspólnota Mieszkaniowa „Zacisze”
4	164/3	SP ZOZ w Sadowiu i wspólnota mieszkaniowa	0,2300	Gmina Sadowie, współwłaściciele: Anna Bełczowska, Katarzyna Kozieł, Renata Kudas
5	164/2	Działka z przystankiem PKS	0,4900	Gmina Sadowie
6	164/7	Plac przed budynkiem GOK	0,2300	Skarb Państwa użytk. Gmina Sadowie
7	166	Plac przed GOK	0,0400	Gmina Sadowie
8	167	Plac przed GOK	0,0300	Gmina Sadowie
9	152/1	Działka rolno - budowlana	1,3400	Maciej Kozieł – planowany zakup dla Gminy Sadowie
10	154/2	Szkoła	1,3600	Gmina Sadowie uż. SP w Sadowiu

Źródło: Opracowanie własne gminy

1.1.4 Infrastruktura techniczna.

Zaopatrzenie w wodę.

Miejscowość Sadowie jest w pełni zwodociągowana. Na terenie wsi nie ma jednak retencyjnego zbiornika wody.

Długość sieci wodociągowej w całej gminie wynosi: **62,5 km** (źródło: *Plan Odnowy Miejscowości Sadowie*)

- Stan sieci: średni.
- Liczba stacji uzdatniania wody: 1
- Liczba przyłączy prowadzących do budynków: 642
- Ilość ujęć wody: 3

Gospodarka odpadami.

Gospodarka odpadami w miejscowości Sadowie jest w pełni uporządkowana. Na terenie wsi jest zorganizowana selektywna zbiórka odpadów, których odbiorcą jest Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki z siedzibą w Janczycach w Gminie Baćkowice. Każde gospodarstwo domowe wyposażone jest w 120 litrowy kosz do zbiórki odpadów niesegregowanych, odbiorcą jest firma „REMONDIS” z Ostrowca Świętokrzyskiego.

Ciepłownictwo.

W Sadowiu każde gospodarstwo domowe indywidualnie zaopatruje się w ciepło, poza kilkoma mieszkaniami w blokach, gdzie funkcjonują Wspólnoty Mieszkaniowe. W latach 1990 – 2000 na terenie miejscowości wymieniono i zmodernizowano kotłownie węglowe na gazowe we wszystkich budynkach użyteczności publicznej, tj:

- wspólna kotłownia dla budynku Urzędu Gminy, budynku Straży Pożarnej, Biblioteki Publicznej i Gminnego Ośrodka Kultury – moc kotła 70 kW,
- Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Sadowiu,
- Domu nauczyciela,
- Samodzielnego Publicznego Zakład Opieki Zdrowotnej wraz z lokalami mieszkaniowymi, tworzących wspólnotę,
- Budynków: Posterunku Policji i Apteki wraz z lokalami mieszkaniowymi oraz budynku Urzędu Poczтового wraz z lokalami mieszkaniowymi również tworzących wspólnotę.

Zaopatrzenie w gaz (dane pochodzą z Planu Odnowy Miejscowości Sadowie)

Sieć gazową na terenie gminy Sadowie wykonano w latach 80 - tych. Miejscowość Sadowie jest w pełni zgazyfikowana.

Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Każde gospodarstwo na terenie miejscowości Sadowie ma dostęp do elektryczności. Oświetlenie uliczne dróg krajowych, powiatowych i gminnych jest pełne. Na terenie całej gminy znajdują się 302 punkty oświetleniowe.

Kanalizacja.

Miejscowość Sadowie nie posiada sieci kanalizacyjnej. Zarówno gospodarstwa prywatne jak i budynki użyteczności publicznej posiadają własne szamba, które są systematycznie opróżniane przez odpowiednie firmy.

Telekomunikacja.

W roku 1997 na terenie gminy zakończono inwestycje związane z telefonizacją gminy. Wybudowano sieć telefoniczną i zamontowano centrale analogowe. W roku 2003 przeprowadzona została modernizacja sieci i montaż centrali automatycznych. Połączenia wykonano w technologii światłowodowej. Z sieci stacjonarnej korzysta obecnie 594 abonentów w całej gminie (dane pochodzą z oficjalnej strony internetowej gminy Sadowie). Na terenie gminy są dwie stacje bazowe telefonii komórkowej: w Rzuchowie - stacja ORANGE i w Bogusławicach ERA.

Infrastruktura drogowa.

Gmina i miejscowość Sadowie położona jest w pobliżu węzłów komunikacyjnych o znaczeniu międzyregionalnym, jakie stanowi Ostrowiec Św. i Opatów. Większość powiązań zewnętrznych odbywa się poprzez te węzły drogą krajową nr 9, będącą jednocześnie drogą międzynarodową E-371 Warszawa – Rzeszów - Barwinek. Droga krajowa nr 9 przebiega w układzie północ - południe, na długości 6,8 km. Droga ta na odcinku całej gminy ma prosty przebieg, parametry techniczne normatywne i na obecnym etapie nie wymaga modernizacji.

Tab.2 - Szkielet układu drogowego gminy Sadowie.

Lp.	rodzaj drogi	długość ogółem w km	w tym utwardzone w km
1.	drogi krajowe	6,8	6,8
2.	drogi wojewódzkie	-	-
3.	drogi powiatowe	56	56
4.	drogi gminne	90	77,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG w Sadowiu.

Przez miejscowość przebiega:

- 2,5 km drogi krajowej K – 9,
- 2,5 km drogi powiatowej,
- 5,4 km dróg gminnych,
- 1,4 km dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

Drogi powiatowe prezentują na ogół zły stan techniczny z niedostosowaniem parametrów technicznych do obowiązujących norm. Drogi gminne są w stanie dobrym - 90% utwardzone masą bitumiczną lub kruszywem.

Transport kolejowy i autobusowy.

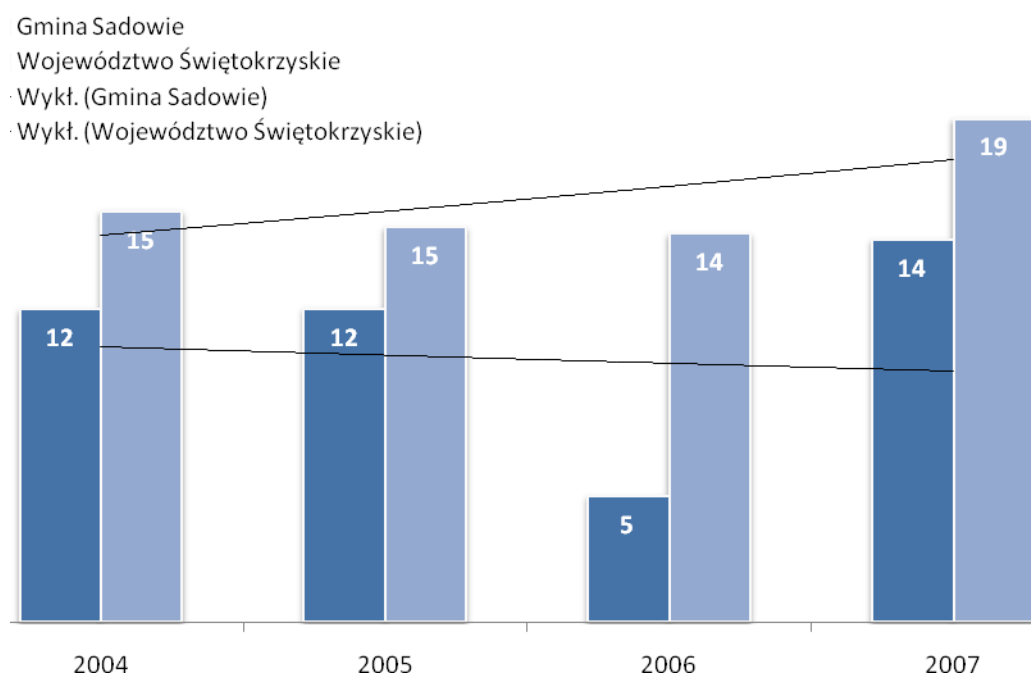
Mieszkańcy miejscowości Sadowie mają bardzo dogodne warunki przemieszczania się korzystając z usług PKS w Ostrowcu Świętokrzyskim. Wszystkie kursy i trasy wymienione poniżej przebiegają przez Sadowie:

- Ostrowiec – Opatów,
- Ostrowiec – Łężyce,
- Ostrowiec – Czerwona Góra – Zwola – Truskolasy – Biskupice – Ostrowiec,
- Opatów – Łężyce,
- Opatów – Sadowie.

Przez teren miejscowości nie przebiega natomiast żadna linia kolejowa.

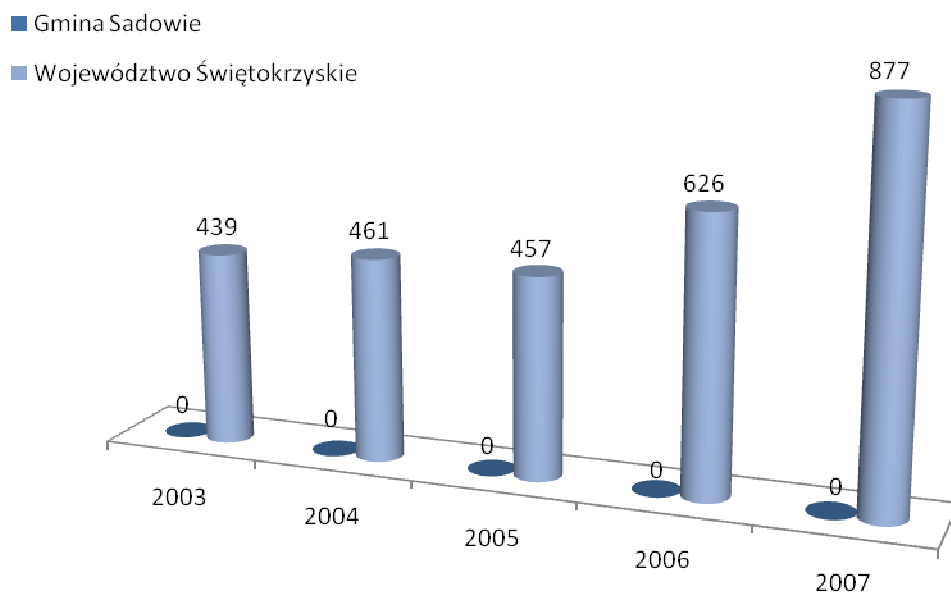
Zasób mieszkaniowy.

Wg. danych podawanych przez GUS za rok 2007 gmina Sadowie nie posiadała zasobów mieszkalnictwa komunalnego w **miejscowości Sadowie**. Poniższe wykresy prezentują ilość i tendencje oddawanych budynków i udzielanych noclegów w przeliczeniu na 10000 mieszkańców w odniesieniu do całej gminy i Województwa Świętokrzyskiego. O ile pierwszy wykres ukazuje niewielką tendencję wzrostową w Sadowiu, to drugi pokazuje wyraźny brak oferty noclegowej w gminie.

Ilość oddanych budynków na 10000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl/>

Udzielone noclegi na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl/>

1.1.5 Identyfikacja problemów.

Po analizie stanu technicznego infrastruktury znajdującej się na terenie **miejscowości Sadowie** oraz biorąc pod uwagę wyniki konsultacji społecznych można zidentyfikować następujące problemy obszaru rewitalizowanego:

- Zły stan elewacji budynków znajdujących się na terenie rewitalizowanym, szczególnie GOK;
- Brak odpowiedniego oświetlenia centrum miejscowości;
- Brak infrastruktury rekreacyjnej – problem spędzania wolnego czasu przez mieszkańców;
- Brak obiektów sportowych i strefy imprez na obszarze rewitalizowanym;
- Zły stan nawierzchni placów i chodników znajdujących się na obszarze rewitalizowanym;
- Brak miejsc parkingowych na obszarze rewitalizowanym;
- Brak zagospodarowania terenów zielonych na obszarze rewitalizowanym.

1.2 Gospodarka.

1.2.1 Główni pracodawcy/struktura i trendy (dane pochodzą z opracowań własnych gminy).

Na terenie miejscowości Sadowie do głównych pracodawców można zaliczyć:

- UG Sadowie – 17 osób;
- ZS w Sadowiu – 44 osoby;
- GOK – 6 osób;
- SPZOZ w Sadowiu – 8 osób;
- Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe Urszula i Zbigniew Curyło – Piekarnia w Sadowiu około 10 osób.

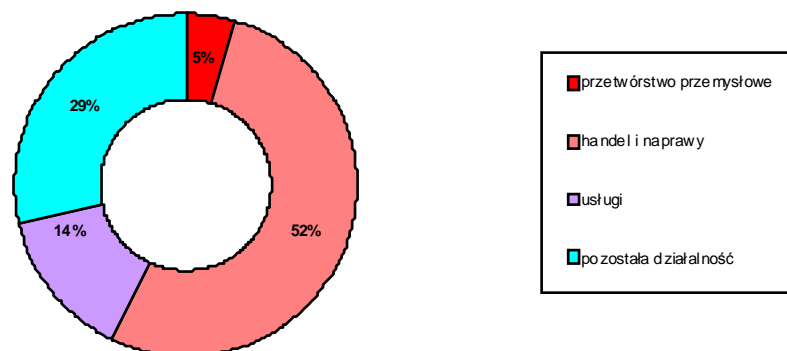
Na terenie gminy są to:

- Zakład Pracy Chronionej AGA LIGHT S.A. w Jacentowie – produkcja opraw oświetleniowych – zatrudnia około 150 osób;
- Z.P.H.U. CAM – POL Kijanka Andrzej Jacentów - produkcja elementów oświetleniowych – zatrudnia około 25 osób;
- P.W. Krzysztof Milcarz Jacentów – obróbka elementów aluminiowych do opraw oświetleniowych – zatrudnia również około 25 osób.

1.2.2 Struktura podstawowych branż gospodarki znajdujących się na terenie centrum gminy/trendy.

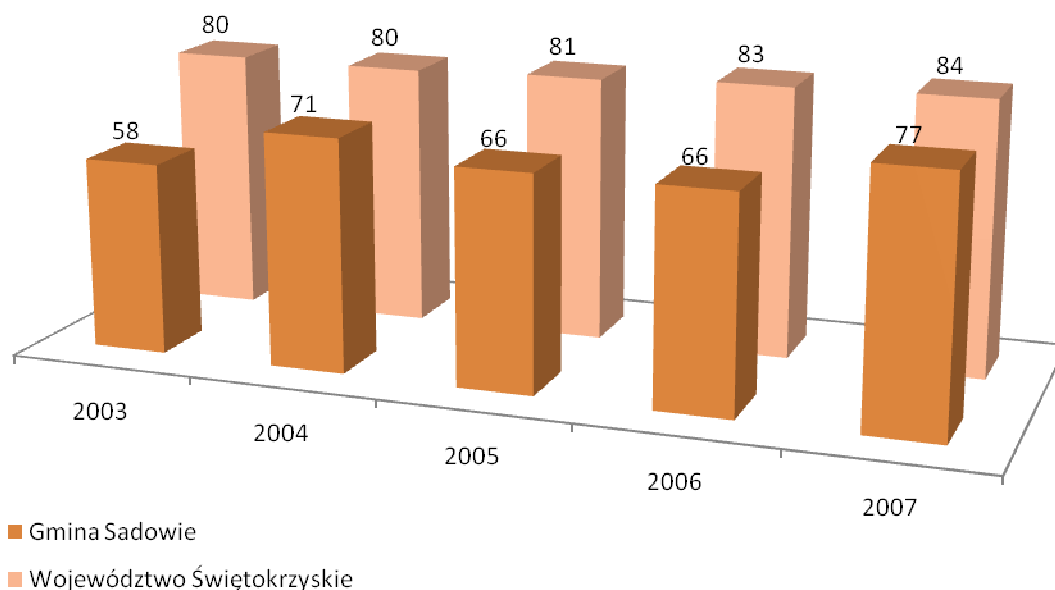
W miejscowości Sadowie zauważamy zdecydowany rozwój przedsiębiorczości i dynamikę powstawania nowych podmiotów. Wykres przedstawia podział działalności ze względu na ich charakter.

Charakter działalności gospodarczych w miejscowości Sadowie

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Sadowiu.

Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl/>

Na wykresie widać niewielką, ale jednak wzrostową tendencję liczby podmiotów gospodarczych na terenie gminy i województwa. W ramach przedsiębiorczości w miejscowości Sadowie najczęściej podmiotów zajmuje się handlem i usługami, pozostałe to różnorodność w dziedzinach przetwórstwa przemysłowego, rolnictwa ekologicznego i innych.

1.2.3 Ilość podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach/trendy.

Na terenie miejscowości Sadowie zarejestrowanych jest 21 podmiotów gospodarczych (dane pochodzą z Planu Odnowy Miejscowości Sadowie). Poniższa tabela przedstawia statystykę działalności gospodarczych zgodną rejestrów prowadzonym w Urzędzie Gminy w Sadowiu.

Tab.3 - Działalność gospodarcza w miejscowości Sadowie w latach 2004 - 2008

Wyszczególnienie	Lata		
	2004	2006	2008
Liczba podmiotów działalności gospodarczej	3	9	21

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Sadowiu

Analizując strukturę zatrudnienia w gminie Sadowie należy stwierdzić, że na 325 (dane GUS na koniec roku 2007) osób pracujących w głównym miejscu pracy więcej jest mężczyzn, których było 187, natomiast kobiet było 138. Duża ilość osób, które są zdolne do pracy szuka zatrudnienia poza sektorem rolniczym i miejscowością Sadowie, zwłaszcza w pobliskich większych ośrodkach miejskich (Ostrowiec Świętokrzyski, Opatów).

Pracujący ogółem na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl/>

1.2.4 Identyfikacja problemów.

Po przeprowadzonych konsultacjach społecznych i analizie, w odniesieniu do sfery gospodarczej, wyróżniono następujące problemy obszaru rewitalizowanego w miejscowości Sadowie:

- Przeważająca ilość osób, dla których rolnictwo stanowi główne źródło utrzymania;
- Zbyt niski udział sektora usług w prywatnych przedsiębiorstwach;
- Brak dużych zakładów pracy na terenie miejscowości oraz inwestorów, także z udziałem wkładu zagranicznego;
- Brak infrastruktury rekreacyjnej na obszarze rewitalizowanym, co powoduje niemożność rozwoju tego sektora;
- Brak terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizowanym, niemożność odpowiedzi na potencjalne zainteresowanie inwestorów;

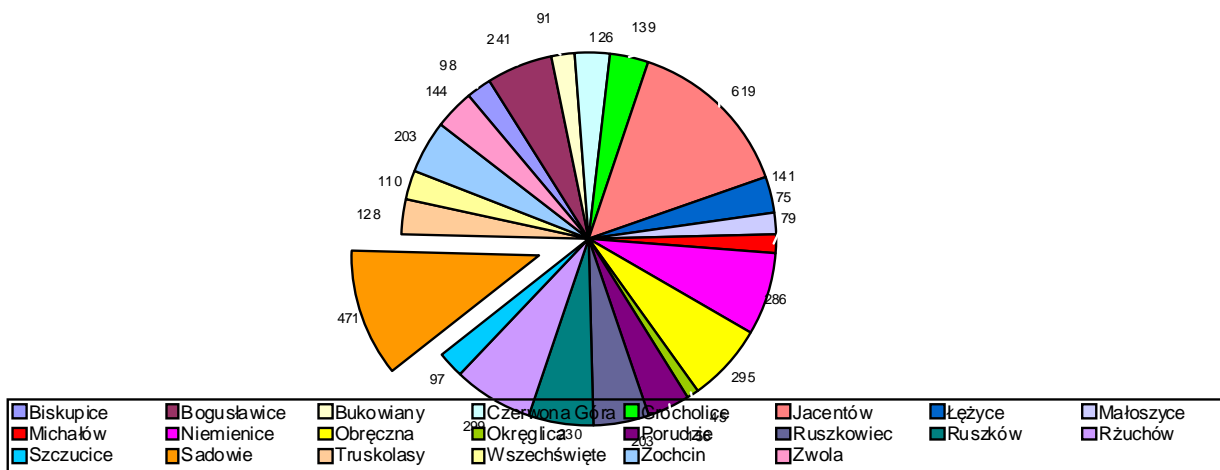
- Brak infrastruktury rekreacyjnej (park, ścieżki rowerowe itp.) na obszarze rewitalizowanym – niemożność rozwoju sektorów tzw. około rekreacyjnych np. gastronomia.

1.3 Sfera społeczna.

1.3.1 Struktura demograficzna i społeczna/trendy.

Miejscowość Sadowie zamieszkuje 471 osób (stan na 15 VII 2008 r. – dane z USC w Sadowiu) w tym 245 kobiet i 226 mężczyzn, co stanowi 11% mieszkańców Gminy. Gęstość zaludnienia tego terenu wynosi 73 osoby na 1 km² i jest niższa od średniej w powiecie opatowskim. Poniższy wykres przedstawia liczbę mieszkańców wsi Sadowie w odniesieniu do miejscowości całej gminy.

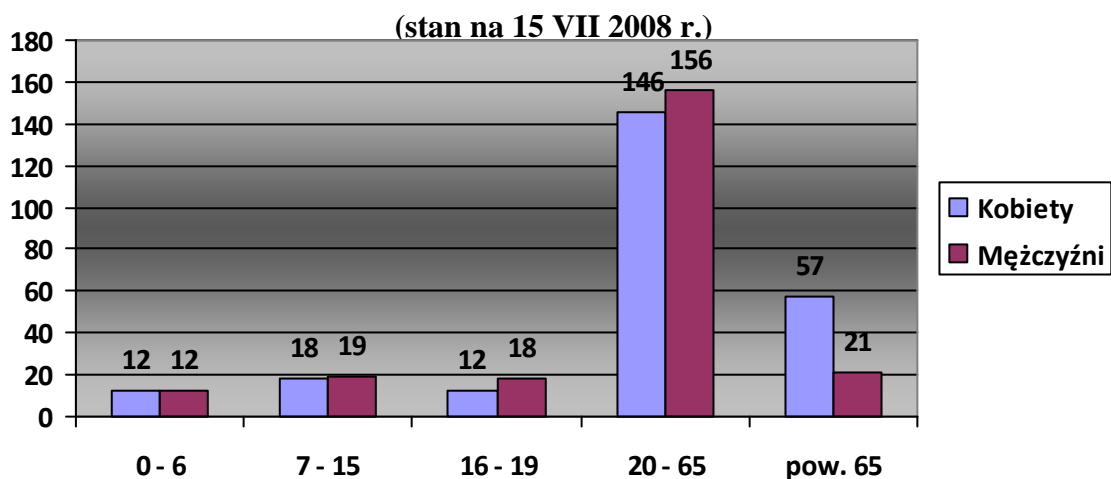
Mieszkańcy Gminy Sadowie z podziałem na miejscowości (stan na 15 VII 2008 r.)

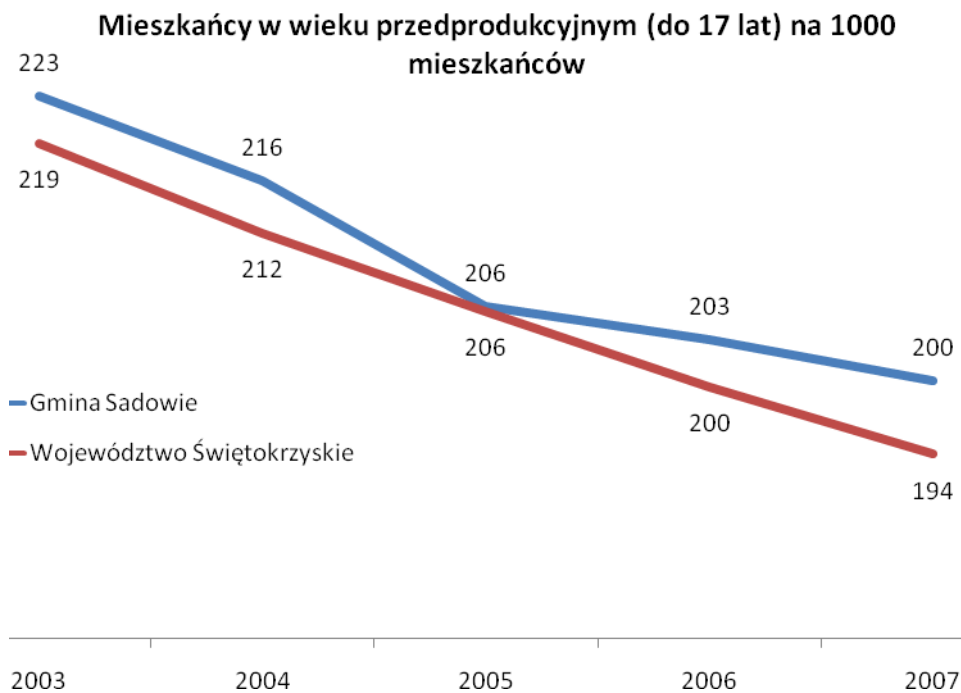
Źródło: Opracowania własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Sadowiu

Z wykresu wynika, iż Sadowie jest drugą co do ilości mieszkańców miejscowością w Gminie. Tylko w Jacentowie zamieszkuje więcej osób. Pozostałe miejscowości kształtują się już w niższych granicach. Strukturę mieszkańców wsi Sadowie z podziałem na grupy wiekowe z wyszczególnieniem płci przedstawia poniższy wykres.

Struktura mieszkańców miejscowości Sadowie z podziałem na grupy wiekowe

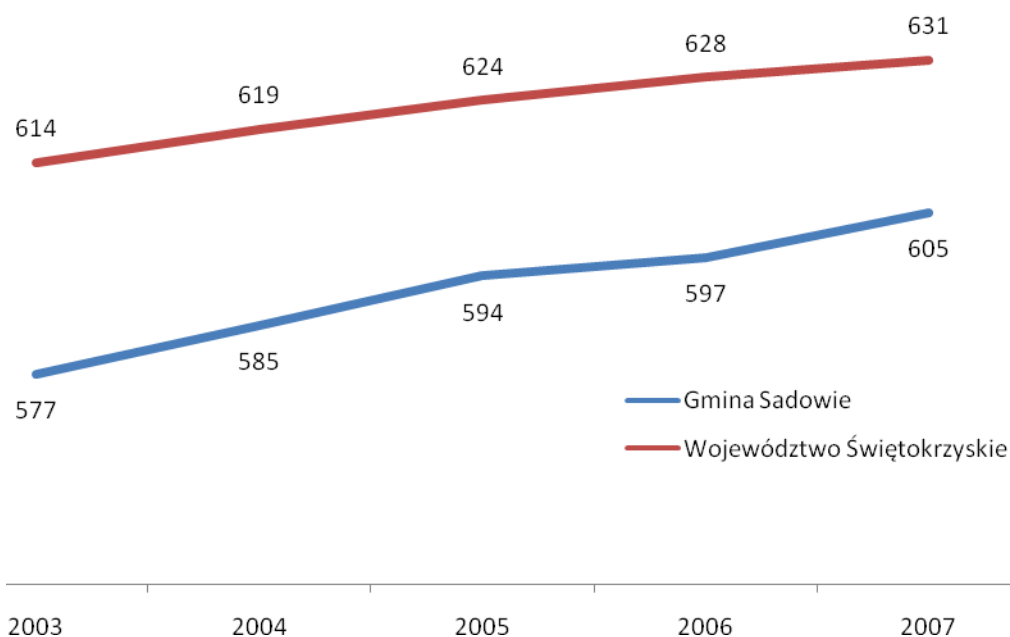

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Sadowiu

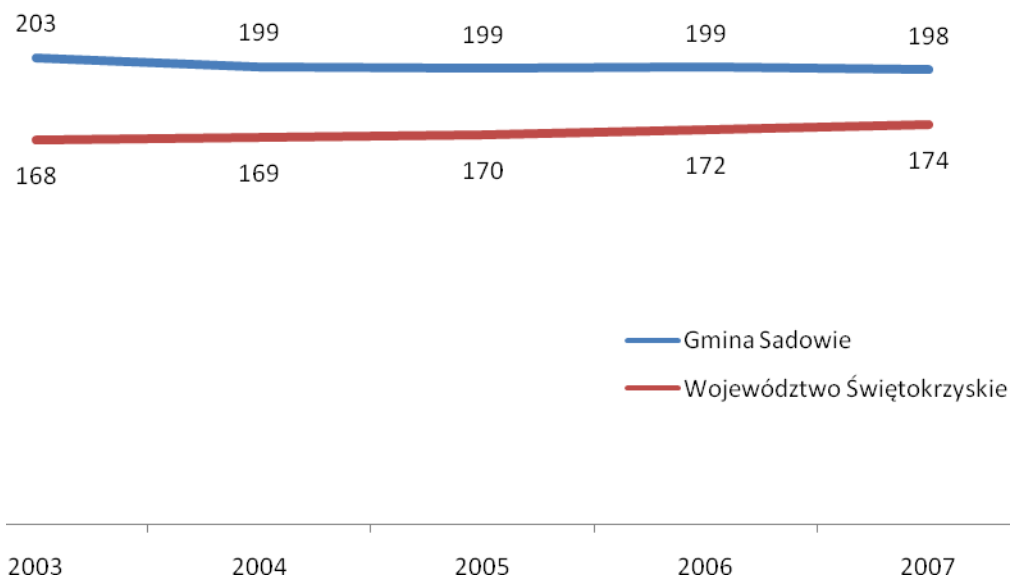
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl>

Mieszkańcy w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców

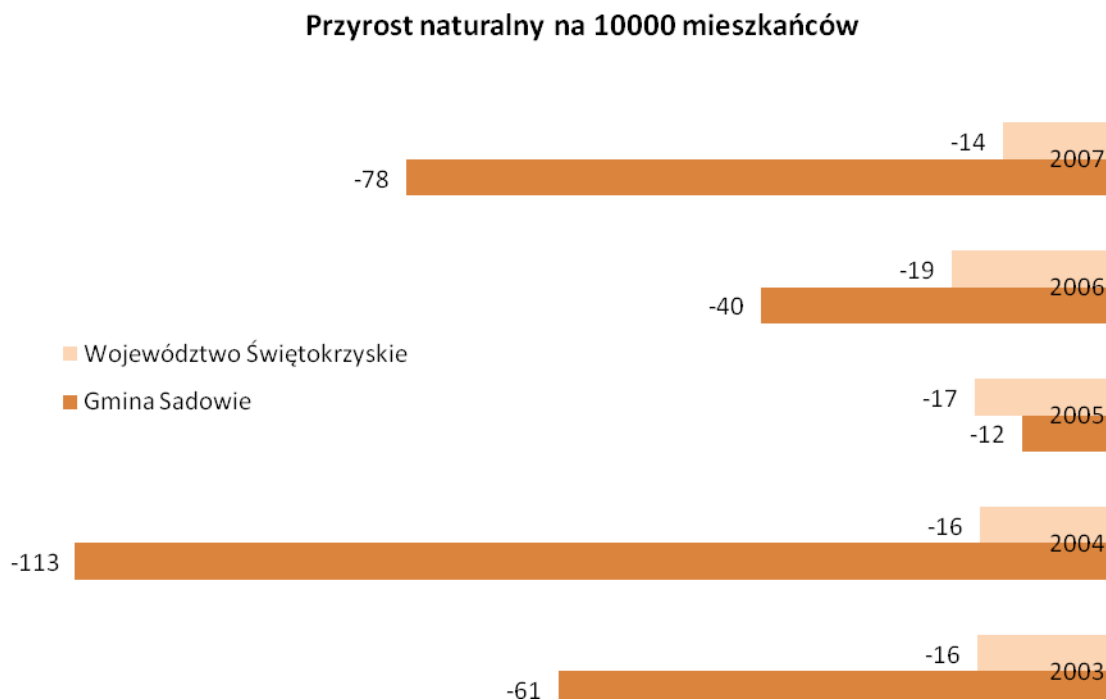
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl>

Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl>

Wartym zauważenia jest fakt, że w Sadowiu do 65 roku życia wśród mieszkańców zachowany zostaje wyrównany poziom kobiet i mężczyzn, jednak po 65 roku życia kobiet jest więcej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl>

Wg powyższego wykresu gmina posiada duży ujemny przyrost naturalny, co na pewno w przyszłości będzie przekładać się na zmniejszenie liczby mieszkańców.

1.3.2 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji.

Grupami wymagającymi wsparcia, które będzie oferowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji są:

1. **Mieszkańcy obszaru rewitalizowanego, a także całej miejscowości i gminy.**

Pomoc społeczna.

W miejscowości Sadowie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sadowiu. Celem Ośrodka jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia

niezbędnych potrzeb i umożliwianie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu administracji rządowej zleconych gminie oraz zadania własne gminy. Realizacja tych zadań ma charakter społeczny, jest to zespół wzajemnie powiązanych działań administracji publicznej oraz partnerów społecznych.

W roku 2007 łącznie z pomocy Ośrodka w całej gminie skorzystało 211 rodzin, w których zamieszkuje 5362 osoby. Wydano 210 decyzji.

W miejscowości Sadowie opieką objęte jest obecnie 30 rodzin, 20 pobiera świadczenia rodzinne, 10 rodzin objętych jest pomocą społeczną. Również osoby bezrobotne na pewno wymagają wsparcia, które będzie oferowane w ramach LPR.

Bezrobocie.

Bezrobocie w gminie Sadowie wynosi ok. 8% (dane pochodzą z opracowań PUP Opatów) lecz występuje w dużej mierze bezrobocie ukryte ze względu na znaczną ilość drobnych gospodarstw rolnych, których dochody są znikome. Na tym terenie występują gleby dobrej klasy, co daje wysoki przelicznik hektarowy, więc nawet niewielki areał gospodarstwa dyskwalifikuje jego właścicieli do objęcia statusem bezrobotnego.

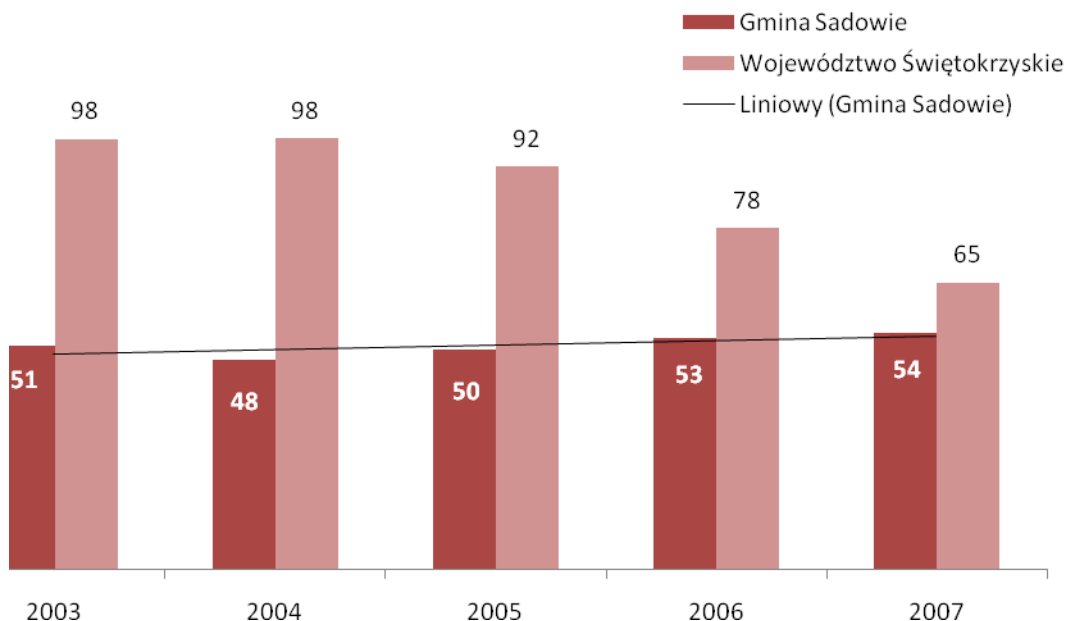
Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy zamieszkujących teren gminy Sadowie w latach 2005 – 2008 przedstawia tabela.

Tab.4 - Bezrobocie w Gminie Sadowie w latach 2005 – 2008

Liczba bezrobotnych	2005	2006	2007	2008
Ogółem, w tym:	325	281	255	202
kobiety	141	129	127	100
kobiety do ogółu	43,3%	45,9%	49,1%	49,5%

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych z PUP Opatów

Bezrobotni zarejestrowani ogółem na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl>

Z tabeli wynika, iż na przełomie ostatnich lat bezrobocie w Gminie Sadowie ma tendencję spadkową. Wzrasta natomiast stosunek procentowy bezrobotnych kobiet do ogólnej liczby bezrobotnych. Stąd wniosek, że więcej mężczyzn niż kobiet podjęło pracę w ostatnim okresie. Na dzień 31 lipca bieżącego roku w miejscowości Sadowie zarejestrowane było 29 osób bezrobotnych w tym 16 kobiet.

2. Przedsiębiorcy.

Istnieje potrzeba stworzenia bardziej atrakcyjnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej w obszarze rewitalizowanym. Dzięki inwestycjom LPR na pewno takie warunki będą miały szansę powstać.

Wyżej wymienione grupy społeczne dzięki otrzymanemu w ramach LPR wsparciu będą miały szansę na przezwycięzenie przeszkód oraz na czynne włączenie się w życie lokalnej społeczności

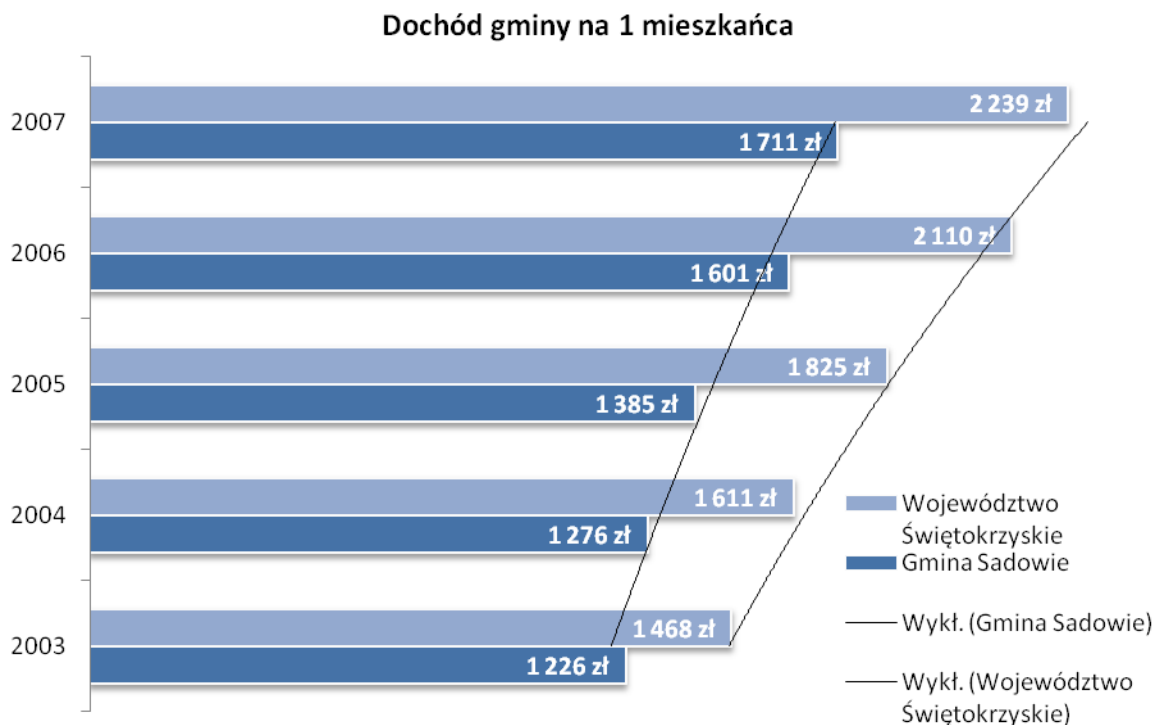
1.3.3 Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych.

Analizując poziom życia mieszkańców Sadowia należy od razu zaznaczyć, że cała Gmina Sadowie zalicza się do tych obszarów województwa świętokrzyskiego, gdzie występują najkorzystniejsze warunki rozwoju funkcji rolniczej. Dlatego właśnie jest podstawowym działem gospodarki i stanowi główne źródło utrzymania miejscowej ludności. Sadowie na tle województwa wyróżnia się przede wszystkim wysoką jakością rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Średni areał gospodarstwa indywidualnego wynosi bowiem 7,4 ha użytków rolnych podczas gdy w województwie tylko 4,6 ha tych użytków (dane pochodzą z Planu Odnowy Miejscowości Sadowie). To związane jest bezpośrednio z jakością życia mieszkańców.

Ważne znaczenie zwłaszcza w okresie perspektywicznym może mieć również położenie gminy w obrębie jednego z największych w południowo - wschodniej Polsce obszaru tak dobrych gleb predysponowanego do inwestowania w gospodarce żywnościowej, jak również sąsiedztwo dużych w skali wojewódzkiej ośrodków miejskich: Ostrowca Świętokrzyskiego i Opatowa stanowiących liczący się rynek zbytu artykułów do bezpośredniego spożycia, a także surowców rolniczych dla potrzeb przetwórstwa rolno-spożywczego. Miejscowość Sadowie jest położone bezpośrednio przy trasie łączącej te dwa miasta powiatowe, co daje bardzo dobry dostęp do najbliższych odbiorców.

Dodatkowo zaplanowane jednak przez władze gminy różnorodne działania zmierzają do poprawy sytuacji bytowej mieszkańców Sadowia. Najważniejsze zadania, które opisuje niniejszy dokument mają bezpośrednio stymulować rozwój istniejących gospodarstw rolnych oraz powstawanie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Związana jest z tym poprawa warunków życia.

Jeśli chodzi natomiast o wysokość budżetu gminy Sadowie, to wg danych GUS za 2007 r. jej dochody wyniosły 7 258 339,82 zł, w tym 2 135 029,79 zł stanowiły dochody własne. Wydatki natomiast sięgnęły kwoty 6 831 942,91 zł. Dochód na jednego mieszkańca gminy był w 2007 r. równy 1 703,44 zł. Dochód ten jednak cały czas systematycznie wzrasta, co wyraźnie obrazuje poniższy wykres:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.
<http://www.stat.gov.pl>

1.3.4 Struktura organizacji pozarządowych.

Jako organizacje pozarządowe działające na terenie miejscowości Sadowie należy wyróżnić:

- Ochotniczą Straż Pożarną w Sadowiu,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Sadowiu,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Sadowie „RoSa”.

1.3.5 Identyfikacja problemów

W sferze społecznej, po analizie aktualnej sytuacji i badaniach ankietowych, w miejscowości Sadowie postanowiono wyróżnić następujące negatywne zjawiska:

- Duży procent tzw. „bezrobocia ukrytego: związanego z rozdrobnieniem gospodarstw rolnych;
- ujemny przyrost naturalny;
- brak miejsca, które spełniałoby w miejscowości funkcje integracyjno - rekreacyjne;
- Duża ilość osób w miejscowości, które są objęte pomocą społeczną;
- Wynikający z braku infrastruktury brak możliwości aktywnego spędzania czasu na obszarze rewitalizowanym, co wiąże się z problemami dzieci i młodzieży.

1.4 Tabela z podstawowymi danymi statystycznymi dotyczącymi ww. sektorów

Rok	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców		Pracujący ogółem na 1000 mieszkańców		Bezrobotni zarejestrowani ogółem na 1000 mieszkańców	
	Gmina Sadowie	Województwo	Gmina Sadowie	Województwo	Gmina Sadowie	Województwo
2003	58	80	72	160	51	98
2004	71	80	75	161	48	98
2005	66	81	75	166	50	92
2006	66	83	66	169	53	78
2007	77	84	60	176	54	65
Rok	Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców		Ilość oddanych budynków ogółem na 10000 mieszkańców		Udzielone noclegi ogółem na 1000 mieszkańców	
	Gmina Sadowie	Województwo	Gmina Sadowie	Województwo	Gmina Sadowie	Województwo
2003	126	170	0	0	0	439
2004	128	168	12	15	0	461
2005	127	165	12	15	0	457
2006	125	155	5	14	0	626
2007	121	147	14	19	0	877
Rok	Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat) na 1000 mieszkańców		Mieszkańcy w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców		Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców	
	Gmina Sadowie	Województwo	Gmina Sadowie	Województwo	Gmina Sadowie	Województwo
2003	223	219	577	614	203	168
2004	216	212	585	619	199	169
2005	206	206	594	624	199	170
2006	203	200	597	628	199	172
2007	200	194	605	631	198	174
Rok	Liczba mieszkańców		Przyrost naturalny na 10000 mieszkańców		Dochód gminy na 1 mieszkańca	
	Gmina Sadowie	Województwo	Gmina Sadowie	Województwo	Gmina Sadowie	Województwo
2003	4395	1 291 598	-61	-16	1226	1468
2004	4322	1 288 693	-113	-16	1276	1611
2005	4310	1 285 007	-12	-17	1385	1825
2006	4288	1 279 838	-40	-19	1601	2110
2007	4241	1 275 550	-78	-14	1711	2239

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

<http://www.stat.gov.pl>

1.5 Analiza SWOT.

Kierując się zasadami przyjętymi dla kreowania strategii w otoczeniu biznesowym lub samorządowym postanowiono również w przypadku miejscowości Sadowie posłużyć się bardzo wygodnym narzędziem diagnostycznym, jakim jest analiza SWOT. Jest to analiza mająca na celu przeprowadzenie inwentaryzacji zasobów oraz ustalenie słabych i mocnych stron miejscowości oraz najbliższego otoczenia społeczno - gospodarczego, infrastrukturalnego i przyrodniczego, które przekłada się bezpośrednio na szanse i/lub zagrożenia w okresie perspektywicznym. Praca nad analizą SWOT miejscowości Sadowie w zakresie rozwoju społeczno - gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji, pozwoliły na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech miejscowości Sadowie umożliwiających podejmowanie skutecznych działań służących rozwojowi społeczno - gospodarczemu. Warto zaznaczyć, że analiza SWOT stanowi element oceny ex – ante potencjału obszaru rewitalizowanego

MOCNE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobre położenie, przy drodze krajowej K – 9. 2. Czystość powietrza i dobry stan środowiska naturalnego. 3. Wysoki stopień zwodociągowania, zgazyfikowania obszaru rewitalizowanego, dobrze rozwinięta sieć telefoniczna i elektro - energetyczna. 4. Dobrze funkcjonująca oświata i aktywnie działające organizacje społeczne. 5. Dobrze rozwinięta działalność kulturalna, istnienie potencjału infrastruktury dla inicjatyw społeczno - kulturalnych (Gminny Ośrodek Kultury, remiza strażacka). 6. Prężnie działająca Ochotnicza Straż Pożarna. 7. Głębokie tradycje rolnicze.
SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedoskonały stan techniczny dróg. 2. Brak chodników przy drogach. 3. Praktyczny brak zaplecza przy szkolnych boiskach sportowych. 4. Brak zaplecza rekreacyjno-sportowego umożliwiające aktywne spędzanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży na obszarze rewitalizowanym. 5. Brak bazy noclegowej i zaplecza gastronomicznego na obszarze rewitalizowanym. 6. Niezagospodarowane „Centrum wsi”. 7. Brak placu zabaw dla dzieci na obszarze rewitalizowanym. 8. Mała świadomość rolników, przedsiębiorców na temat możliwości pozyskania dotacji z Unii Europejskiej.

SZANSE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązanie współpracy z innymi miejscowościami i gminami. 2. Wspólna polityka rolna UE. 3. Odnowienie i lepsze zagospodarowanie obszaru rewitalizowanego. 4. Środki finansowe z UE na wsparcie projektów rewitalizacyjnych. 5. Świadomość znaczenia „planowania strategicznego” (stąd dokumenty strategiczne, w tym Lokalny Program Rewitalizacji). 6. Większa ilość dotacji dla stowarzyszeń na realizację swoich pomysłów, inicjatyw. 7. Powstanie nowych organizacji społecznych (zwłaszcza osób młodych).
ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża konkurencja w zakresie pozyskiwania środków unijnych. 2. Migracja młodzieży związana z edukacją i poszukiwaniem pracy. 3. Niska dochodowość pracy w rolnictwie. 4. Osłabienie aktywności działalności organizacji pozarządowych. 5. Bezrobocie, brak nowych miejsc pracy dla absolwentów szkół różnych szczebli. 6. Niewystarczające środki na działalność organizacji pozarządowych. 7. Ujemny przyrost naturalny. 8. Zmniejszenie się liczby mieszkańców, wyjazd młodych ludzi do miast i innych rejonów kraju, a także za granicę – w poszukiwaniu pracy.

Podsumowanie

Silne i słabe strony	<p style="text-align: center;">WNIOSEK: występuje równowaga słabych i mocnych stron.</p> <p>Mocne strony obszaru rewitalizowanego wynikają głównie z posiadanych walorów społecznych oraz przyrodniczych i krajobrazowych. Słabe strony są efektem niedostatecznego zagospodarowania obszaru rewitalizowanego. Sadowie ma jednak szanse na rozwój i podniesienie poziomu integracji mieszkańców, dzięki ciekawymi pomysłom na rewitalizację.</p>
Szanse i zagrożenia	<p style="text-align: center;">WNIOSEK: występuje równowaga szans i zagrożeń.</p> <p>Szanse i zagrożenie praktycznie się równoważą dlatego jak najlepiej wykorzystać możliwości jakie dzięki rewitalizacji otwierają się przed Sadowiem. Szczególnych szans należy upatrywać w środkach dostępnych z funduszy Unii Europejskiej.</p>
Wnioski	<p>Koniecznym elementem na drodze podnoszenia atrakcyjności miejscowości Sadowie jest wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla tego obszaru.</p>

II Nawiązanie do strategicznych dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno - gospodarczego miejscowości i regionu.

Lokalny Program Rewitalizacji nie jest tylko jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego na obszarze gminy i miejscowości Sadowie. Również inne instytucje tworzą podobne dokumenty, których zadaniem jest określenie celów rozwoju tego terenu, jak również sposobów, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Ważnym zjawiskiem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność Lokalnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi lokalnymi i ponadlokalnymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji.

1. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020.

Nawiązanie do:

- Misji – „Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego” w tym zwłaszcza poprzez „warunki estetyczne środowiska” i „dostępność do pozytywnych osiągnięć cywilizacyjnych”(str. 84);
- Celu generalnego – „Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej” (str. 84);
- Celu warunkującego 1 – „Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrostu innowacyjności województwa”, priorytet 4 „Kreowanie rozwoju i dywersyfikacji funkcji wyższego rzędu w Kieleckim Obszarze Metropolitalnym oraz racjonalny rozwój miast i centrów gmin województwa”, kierunki działań 5,8 (str. 86 – 89);
- Celu warunkującego 3 – „Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i kultury”, priorytet 1 „Tworzenie warunków rozwoju turystyki, sportu i rekreacji”, kierunki działań 1, 3,4,5,6, priorytet 2 „Ochrona i udostępnienie dziedzictwa kulturowego”, kierunki działań 2,3 (str. 92 – 94);
- Celu warunkującego 5 – „Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej”, priorytet 2 „Podnoszenie standardów i stworzenie spójnego układu komunikacyjnego oraz gospodarki przestrzennej stymulującej rozwój regionu”, kierunek działań 1, priorytet 4 „Rozwój komunalnej infrastruktury ochrony środowiska”, kierunki

działań 1,2 (str. 97 – 100);

- Celu warunkującego 6 – „Aktywizacja rolnictwa i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich” (str. 101 – 103).

2. Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006 – 2014.

LPR wpisuje się również w Strategię Rozwoju Turystyki w Województwie Świętokrzyskim na lata 2006 - 2014 zakładającą rozwój sektora turystyki oraz obszarów z nią związanych. Turystyka jest specyficznym działem gospodarki, który rozwija się w konkretnej przestrzeni, dlatego każde inne działanie w tej przestrzeni ma wpływ na rozwój tego działu. Turystyka nie może rozwijać się w oderwaniu od środowiska naturalnego oraz jego ochrony, a także bez inwestycji w otoczenie turystyki, którym jest infrastruktura techniczna i społeczna (str. 313).

LPR dla miejscowości Sadowie jest zgodny z następującymi zapisami Strategii Rozwoju Turystyki w woj. Świętokrzyskim:

- Cel pośredni - Rozwój otoczenia sprzyjającego rozwojowi województwa świętokrzyskiego.
- Cel operacyjny 1 – tworzenie warunków do wzrostu zatrudnienia w sektorze prywatnym, działanie: rozwój regionalnego systemu zatrudnienia w turystyce oraz warunków kreowania systemów lokalnych (str. 335).
- Cel operacyjny 2 – wsparcie świętokrzyskich przedsiębiorców turystycznych, działanie: tworzenie zachęt inwestycyjnych (str. 335).

Obszar priorytetowy - Przestrzeń turystyczna:

- Cel 2 – kształtowanie proekologicznej infrastruktury w kontekście rozwoju przestrzeni turystycznej, działanie 1: rozwój innowacyjnej infrastruktury na rzecz zrównoważonego rozwoju turystyki w województwie świętokrzyskim. (str. 390-391).
- Cel 3 – rozwój mikro przestrzeni turystycznej, działanie 1: rewitalizacja zabytkowych układów urbanistycznych oraz cennych obiektów zabytkowych (str. 392).

3. Strategia Rozwoju Gminy Sadowie.

Zgodność z:

- Cel strategiczny nr 1 – „Tworzenie atmosfery współpracy na rzecz rozwoju gminy” (str. 76);

- Cel strategiczny nr 3 – „Promocja gminy” (str. 79);
- Cel strategiczny nr 6 – „Opracowanie kompleksowego programu ekorozwoju gminy” (str. 86);
- Cel strategiczny nr 7 – „Rozwój turystyki i agroturystyki” (str. 87);
- Cel strategiczny nr 9 – „Rozwój przedsiębiorczości” (str. 89).

4. Plan Odnowy Miejscowości Sadowie.

Zapisy LPR dla miejscowości Sadowie są zgodne z następującymi zapisami priorytetowymi Planu Odnowy Miejscowości Sadowie:

- Cel 1 – „Zagospodarowanie centrum wsi” (str. 23);
- Cel 2 – „Budowa zaplecza sportowo – rekreacyjnego” (str. 23);
- Cel 3 – „Budowa placu zabaw” (str.24);
- Cel 4 – „Remont Gminnego Ośrodka Kultury w Sadowiu” (str. 24);
- Cel 8 – „Budowa Skateparku” (str. 25);
- Cel 10 – „Budowa ścieżek rowerowych” (str. 26).

5. Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego.

Działania, które będą podejmowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji w miejscowości Sadowie wpisują się następujące zapisy Strategii Rozwoju Powiatu Opatowskiego:

- Założenia ogólne – „Proces zarządzania rozwojem powiatu musi mieć obecnie charakter aktywny i powinien być oparty na podejściu długoterminowym, w którym działania bieżące i średniookresowe powinny wynikać z ustaleń o charakterze perspektywicznym” (str.7);
- Założenia ogólne – „Strategia nie ogranicza autonomii gmin” (str.8);
- Założenia metodologiczne – „Wiodącym podmiotem rozwoju powiatu opatowskiego są i będą gminy” (str.9);
- Misja powiatu – „Chcemy być wyróżniającym się powiatem pod względem rozwoju przedsiębiorczości, produkcji rolniczej i ogrodniczej oraz atrakcyjności turystycznej i kulturowej, z poszanowaniem potrzeb mieszkańców i środowiska naturalnego” (str.80);
- Obszar 1 – „Przedsiębiorczość” – tworzenie nowych miejsc pracy – zmniejszanie bezrobocia, cel 1 „Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości”, cel 3 „Rozwój bazy usługowo – handlowej” (str. 91 – 93);

- Obszar 3 – „Środowisko społeczne” – poprawa jakości życia mieszkańców, cel 1 „Poprawa porządku i bezpieczeństwa publicznego”, cel 4 „Polityka prorodzinna i przeciwdziałanie patologiom społecznym” (str. 98 – 101);
- Obszar 4 – „Turystyka, kultura, sport” – wykreowanie powiatu jako ośrodka usług turystycznych i kulturowych”, cel 1 „Rozwój bazy wypoczynkowo – rekreacyjnej”, cel 2 „Kultywowanie i promocja kultury lokalnej” (str. 102 – 103);
- Obszar 5 – „Infrastruktura techniczna” – budowa brakujących elementów infrastruktury i modernizacja istniejących, Cel 3 „Przygotowanie warunków do rozwoju budownictwa komunalnego, przemysłowego i mieszkaniowego” (str. 104 – 105).

6. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie.

Działania związane z rewitalizacją miejscowości Sadowie są zgodne ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie

7. Dokumenty dotyczące polityk w różnych sektorach społeczno – gospodarczych.

L.p.	Polityka	Nazwa dokumentu	Nawiązanie LPR do dokumentów strategicznych
1.	Mieszkalnictwo	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	LPR zachowuje spójność z założeniami celu głównego polityki przestrzennej województwa świętokrzyskiego – zostanie odwrócona niekorzystna tendencja w zakresie ilości budowanych mieszkań. Przy rosnącej zauważalności społeczeństwa w strukturze budownictwa mieszkaniowego dominować będzie budownictwo jednorodzinne (str.141). Realizacja przedsięwzięć zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji spowoduje, że coraz więcej osób wyrazi chęć zamieszkania w miejscowości Sadowie. Obszar rewitalizacji stanie się bardziej atrakcyjny, a to spowoduje wzrost wartości gruntów.
2.	Infrastruktura	Plan Odnowy	Zadania inwestycyjne Lokalnego

	i usługi komunalne	Miejscowości Sadowie	Programu Rewitalizacji pozostają w bezpośrednim odniesieniu do: Cel 1 – „Zagospodarowanie centrum wsi” (str. 23); Cel 2 – „Budowa zaplecza sportowo – rekreacyjnego” (str. 23); Cel 3 – „Budowa placu zabaw” (str.24); Cel 4 – „Remont Gminnego Ośrodka Kultury w Sadowiu” (str. 24); Cel 8 – „Budowa Skateparku” (str. 25); Cel 10 – „Budowa ścieżek rowerowych” (str. 26).
3.	Rozwój przedsiębiorczości	Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego	LPR jest sygnałem tworzenia dobrych warunków dla kompleksowego ruchu inwestycyjnego, co zwiększa bezpieczeństwo zainwestowanych tam środków. Program wspiera inicjatywy przedsiębiorczości, które są podstawą stabilizacji i rozwoju gospodarczego. W ramach LPR (etap III) będą także prowadzone działania w postaci: dotacji na start, szkoleń, kursów itp.
		Strategia Rozwoju Gminy Sadowie	
		Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	
4.	Gospodarowanie gruntami	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie	Granice obszaru rewitalizowanego zostały wyznaczone przy uwzględnieniu Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie
5.	Ochrona dziedzictwa kulturowego	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów dóbr kultury, zachowanie i wykorzystanie dziedzictwa kulturowego. LPR obejmuje problem przestrzeni miejscowości i jej funkcji, ochrony dóbr kultury oraz cel usuwania zjawisk degradacji przestrzeni utrudniającej rozwój miejscowości.

6.	Komunikacja społeczna	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	LPR wspiera rozwój komunikacji społecznej poprzez kwestię wspólnych dyskusji i decyzji mieszkańców na temat obszaru rewitalizacji. Rozwój zasobów ludzkich, społeczeństwo obywatelskie, kierunek działań: umacnianie tożsamości regionalnej mieszkańców, wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnej i wzrostu zaangażowania mieszkańców.
		Program Współpracy Gminy Sadowie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2008	
7.	Transport	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	Program Rewitalizacji jest zgodny z Celem warunkującym nr 5 „Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej”, Priorytetem 2 „Podnoszenie standardów i stworzenie spójnego układu komunikacyjnego gospodarki przestrzennej stymulującej rozwój regionu”, kierunek działań: radykalna poprawa stanu dróg (str. 100).
8.	Przeciwdziałanie patologiom społecznym	Gminny Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi na terenie gminy Sadowie na rok 2008	LPR będzie pośrednio wpływał na: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób wykluczonych społecznie, udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów społecznych, pomoc dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym
		Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie gminy Sadowie na rok 2008	

III Założenia programu rewitalizacji, cele i oczekiwane wskaźniki osiągnięć.

Rewitalizacja jest kompleksowym procesem wielotorowych przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanej części miejscowości, mającym na celu podniesienie poziomu życia mieszkańców, jak również przywrócenie ładu przestrzennego i wspomaganie działań prowadzących do ożywienia gospodarczego. Dokument i realizacja jego zapisów ma jednocześnie doprowadzić do odbudowy więzi społecznych i zapobiegać patologiom społecznym.

Wartym podkreślenia jest fakt interdyscyplinarnego charakteru działań, które zostały zaplanowane w LPR. Dokument posiada indywidualne cechy (długi okres realizacji programu rewitalizacji, konieczność ciągłego jego monitorowania i aktualizacji, szeroki udział społeczności lokalnej w procesie jego tworzenia), dlatego można stwierdzić, że porusza on różnorodne dziedziny, które mogą mieć wpływ na rozwój miejscowości Sadowie. Źródła finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji znajdują się głównie poza budżetem samorządu, dlatego oczywiste jest, że będzie występować konieczność ciągłego ich pozyskiwania, a tej roli może nie sprostać sama gmina. Ważne jest, by partnerzy społeczni i gospodarczy odpowiednio te działania wspierali. Osiągnięcie zaplanowanych celów będzie możliwe bowiem tylko wtedy, gdy dojdzie do współpracy sektora prywatnego, publicznego i społecznego.

1. Podokresy programowania: 2007 – 2013 i lata następne.

Lokalny Program Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie obejmuje swym zakresem dwa okresy programowania w odniesieniu do Regionalnych Programów Operacyjnych, które są zgodne z harmonogramem podziału środków pomocowych na poziomie unijnym. Pierwszy okres programowania przypada na lata 2007 – 2013 i trwa obecnie. Drugi będzie realizowany w latach 2014 – 2020 – w tym okresie będzie realizowany III etap LPR. Określony w ten sposób zakres realizacji inwestycji ma sprawić, by środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z poszczególnymi etapami inwestycyjnymi były pozyskiwane z różnych programów, nie tylko z obecnego RPOWŚ. Sprawi to, że prawdopodobieństwo pozyskania tych środków, a tym samym doprowadzenia do sytuacji, gdy zostaną osiągnięte zamierzenia LPR, będzie bardzo wysokie. Dodatkowo otwiera to możliwości pozyskiwania innych środków (nie tylko unijnych) na realizację LPR. W związku z tak przyjętym kierunkiem

myślenia, realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji została podzielona na etapy, o których będzie mowa w dalszej części.

*Fot.4 - Widok na działkę pomiędzy terenem Wspólnoty Mieszkaniowej,
a terenem Zespołu Szkół – stan obecny
f ot. InicjatywaLokalna.pl*

2. Zasięg terytorialny rewitalizowanego obszaru (wyznaczenie granic) i uzasadnienie z opisem komplementarności zadań w ramach poszczególnych obszarów.

Przechodząc do opisu zasięgu terytorialnego obszaru rewitalizowanego należy od razu jednoznacznie stwierdzić, że zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej RPOWŚ („wsparcie dla kompleksowych projektów dotyczących rewitalizacji zmarginalizowanych miejscowości **lub części miejscowości, będących centrami gmin** oraz renowacji i wzrostu estetyki funkcjonalnej przestrzeni publicznej”) znajduje się on w miejscowości, która bez wątplenia stanowi centrum gminy. Wyznaczenie Sadowia jako centrum gminy nie jest bowiem przypadkowe. Tutaj znajdują się wszystkie instytucje gminnej użyteczności publicznej takie jak: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury, czy wreszcie ośrodek zdrowia i placówki szkolne. O posiadaniu przez miejscowość Sadowie statusu centrum gminy stanowi również fakt, że to właśnie w tej miejscowości odbywają się wszystkie ważniejsze w życiu gminy imprezy, uroczystości, spotkania. Poza tym dzięki posiadanym walorom społeczno – geograficzno - kulturalnym Sadowie ma realne

szanse przyciągnięcia inwestorów i turystów. Miejscowość ta pełni również funkcję integrującą dla mieszkańców całej gminy, a potrzeba wspierania tego rodzaju znaczenia była wielokrotnie podkreślana przez samych mieszkańców, chociażby w przeprowadzonym badaniu ankietowym.

*Fot.5 - Teren za GOK i OSP – stan obecny
fot. InicjatywaLokalna.pl*

Wybrany do rewitalizacji obszar charakteryzuje wysoki poziom spójności. Działania, które będą na nim podejmowane pozostają natomiast we wzajemnej komplementarności. Celami głównymi, które mają być przy ich pomocy osiągnięte są:

- Rozwój gospodarczy Sadowia (tworzenie nowych miejsc pracy, rozpowszechnianie aktywności gospodarczej),
- Rozwój społeczny Sadowia (zapobieganie patologiom społecznym: przestępczości, marginalizacji, wykluczeniom, rozwijanie funkcji rekreacyjnych i integrujących poprzez np. powstanie nowych obiektów),
- Rozwój infrastrukturalno – przestrzenny Sadowia (zachowanie dziedzictwa kulturowego przez remonty, modernizację i konserwację zabytkowych obiektów i przestrzeni publicznej oraz poprawa środowiska naturalnego),
- Wykreowanie miejscowości Sadowie jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania,

- Poprawa estetyki przestrzeni miejscowości Sadowie,
- Stworzenie mechanizmu zachęt do inwestowania w nowe i istniejące w miejscowości obiekty.

Wybrany obszar rewitalizowany łączy konieczność podjęcia na nim zdecydowanych, kompleksowych działań, która wynika bezpośrednio z istniejącego na nim deficytu prac remontowych. Obszar rewitalizowany nie spełnia funkcji wyznaczonych mu przez społeczeństwo, utracił je na przestrzeni lat. Rewitalizacja ma pomóc mu te funkcje odzyskać i wykreować powstanie nowych, zgodnych z aktualnymi potrzebami mieszkańców.

Granice obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji dla miejscowości Sadowia wyznaczono na podstawie wieloaspektowych badań, m.in. analizy SWOT, czynników wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na poziom rozwoju tego miejsca. Przeprowadzając analizy starano się uwzględnić wszystkie te cechy, które wpływają na sytuację miejscowości i jego mieszkańców. Wielokierunkowe badania rozwoju miejscowości wskazały najbardziej zdegradowane obszary. Tym samym wyznaczone granice rewitalizowanego obszaru przedstawiają się następująco: teren rozciągający się wzdłuż drogi, od siedziby Urzędu Gminy do granicy terenu Zespołu Szkół. Włączono do niego także przyległe działki planując kompleksowe ich zagospodarowanie, budowę placów zabaw, ciągu pieszo – rowerowego, kortów tenisowych, boiska itp.

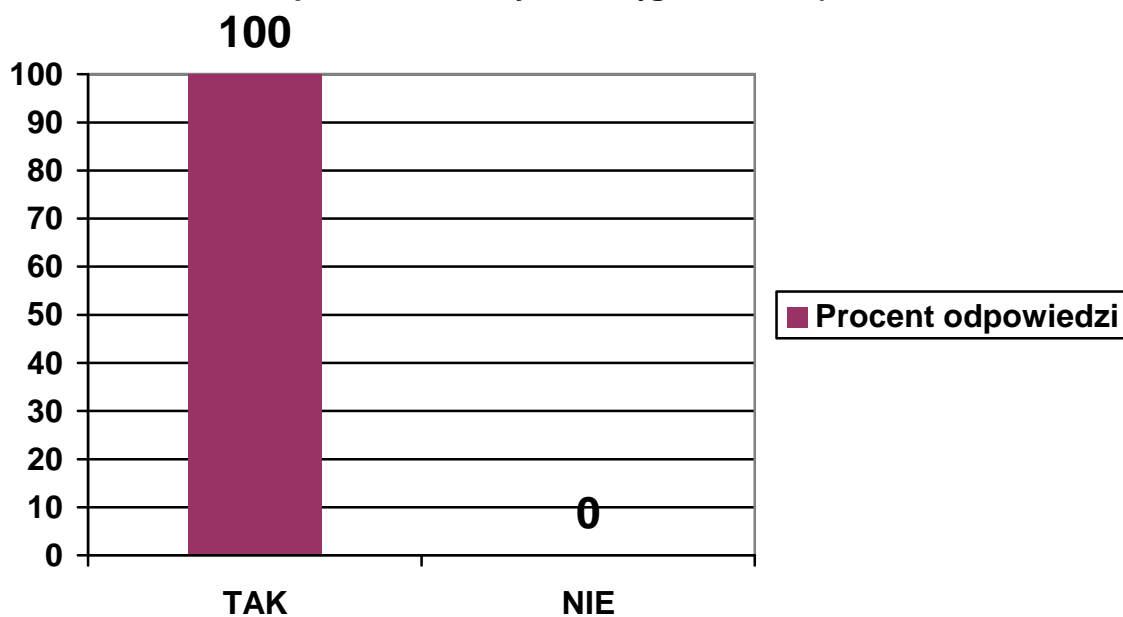
Szczegółowo obszar rewitalizowany został zaznaczony na mapie miejscowości znajdującej się na końcu dokumentu. Warto również zaznaczyć, że wybór obszaru rewitalizowanego całkowicie potwierdziło badanie ankietowe, którego wynik prezentuje poniższy wykres:

Pytanie 2 – Czy wybór obszaru rewitalizowanego w Pana/i miejscowości jest trafny? (ankietowany został poinformowany o zasięgu obszaru):

Odp. TAK – 50 osób

Odp. NIE – 0 osób

Czy wybór obszaru rewitalizowanego w Pana/i miejscowości jest trafny? (ankietowany został poinformowany o zasięgu obszaru)

*Fot.6 - Widok na plac przed GOK i OSP – stan obecny
fot. InicjatywaLokalna.pl*

3. Podział na projekty i zadania inwestycyjne.

LPR został podzielony na 3 etapy inwestycyjne, wśród których wyróżniono również zadania inwestycyjne.

PODZIAŁ CZASOWO – ZADANIOWY LPR

L.p.	Etapy i zadania do realizacji	Planowane rozpoczęcie realizacji	Planowane zakończenie realizacji
ETAP 1			
1	Zagospodarowanie terenu przed GOK i OSP	2009 - 2010	
2	Budowa placu zabaw za GOK i OSP wraz z wyposażeniem		
3	Budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników		
4	Remont budynku GOK		
5	Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia		
ETAP 2			
1	Budowa Skate – Parku z wyposażeniem	2011 - 2012	
2	Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia		
3	Budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników		
ETAP 3			
1	Budowa parkingu z drogą dojazdową	2014 – 2015	
2	Budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników		
3	Budowa boiska wielofunkcyjnego (piłka nożna, tenis) i kortu tenisowego – strefy imprez na wolnym powietrzu z miejscem pod budowę sceny z zadaszeniem, zapleczem i dojazdem		
4	Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia		

LEGENDA

ELEMENTY MALEJ ARCHYTEKTURY

1. STADIUM W ZAGRODZIE
2. PENSJKA
3. MACEJA
4. STADIUM NA BOWERY
5. TERENIA WYPOKONANIA
6. ELEMENTY OROZOWY LAMPY ZIELENICZKA I KWIATOWNIKI
7. KAMERZKI
8. WYPOSAZENIE PLACU ZAGRA
- 8.1. Zaskak zaskakowy "SANTYMETR" FALBUR
- 8.2. Hurliduro "MACEJA"
- 8.3. Hurliduro "MACEJA"
- 8.4. Propozycja "ZASKOK" I "MACEJA"
- 8.5. Hurliduro "MACEJA"
- 8.6. Zaskak "SANTYMETR"
- 8.7. Hurliduro "MACEJA"
- 8.8. Hurliduro "MACEJA" uni Bi
- 8.9. Hurliduro "MACEJA"
9. WYPOSAZENIE SKARPE PRAWU
- 9.1. Futor orl
- 9.2. Spine emp
- 9.3. Ouder-Pee
- 9.4. Fun Box Top A
- 9.5. Kasko modulare
- 9.6.
10. WYPOSAZENIE BOKSIA DO PIKI KOSZKI
11. WYPOSAZENIE BOKSIA DO TENISA
12. OROZOWNE FUNKCJONALNE

- 13. SIENIECZKA ZABUDOWA
- 14. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 15. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 16. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki

- 17. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 18. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 19. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 20. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki

- 21. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 22. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 23. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 24. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 25. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 26. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 27. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 28. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 29. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 30. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 31. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 32. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 33. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 34. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 35. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 36. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 37. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 38. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 39. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 40. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 41. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 42. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 43. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 44. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 45. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 46. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 47. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 48. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 49. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 50. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 51. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 52. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 53. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 54. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 55. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 56. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 57. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 58. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 59. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 60. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 61. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 62. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 63. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 64. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 65. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 66. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 67. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 68. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 69. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 70. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 71. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 72. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 73. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 74. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 75. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 76. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 77. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 78. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 79. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 80. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 81. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 82. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 83. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 84. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 85. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 86. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 87. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 88. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 89. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 90. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 91. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 92. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 93. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 94. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 95. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 96. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 97. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 98. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 99. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki
- 100. Strefa pod rozkladaniem ziemi, budynki

ELEMENTY ZIELENI PROJEKTOWANEJ

- 1. Białe pnieki "Young"
- 2. Białe pnieki "Young"
- 3. Białe pnieki "Young"
- 4. Białe pnieki "Young"
- 5. Białe pnieki "Young"
- 6. Białe pnieki "Young"
- 7. Białe pnieki "Young"
- 8. Białe pnieki "Young"
- 9. Białe pnieki "Young"
- 10. Białe pnieki "Young"
- 11. Białe pnieki "Young"
- 12. Białe pnieki "Young"
- 13. Białe pnieki "Young"
- 14. Białe pnieki "Young"
- 15. Białe pnieki "Young"
- 16. Białe pnieki "Young"
- 17. Białe pnieki "Young"
- 18. Białe pnieki "Young"
- 19. Białe pnieki "Young"
- 20. Białe pnieki "Young"
- 21. Białe pnieki "Young"
- 22. Białe pnieki "Young"
- 23. Białe pnieki "Young"
- 24. Białe pnieki "Young"
- 25. Białe pnieki "Young"
- 26. Białe pnieki "Young"
- 27. Białe pnieki "Young"
- 28. Białe pnieki "Young"
- 29. Białe pnieki "Young"
- 30. Białe pnieki "Young"
- 31. Białe pnieki "Young"
- 32. Białe pnieki "Young"
- 33. Białe pnieki "Young"
- 34. Białe pnieki "Young"
- 35. Białe pnieki "Young"
- 36. Białe pnieki "Young"
- 37. Białe pnieki "Young"
- 38. Białe pnieki "Young"
- 39. Białe pnieki "Young"
- 40. Białe pnieki "Young"
- 41. Białe pnieki "Young"
- 42. Białe pnieki "Young"
- 43. Białe pnieki "Young"
- 44. Białe pnieki "Young"
- 45. Białe pnieki "Young"
- 46. Białe pnieki "Young"
- 47. Białe pnieki "Young"
- 48. Białe pnieki "Young"
- 49. Białe pnieki "Young"
- 50. Białe pnieki "Young"
- 51. Białe pnieki "Young"
- 52. Białe pnieki "Young"
- 53. Białe pnieki "Young"
- 54. Białe pnieki "Young"
- 55. Białe pnieki "Young"
- 56. Białe pnieki "Young"
- 57. Białe pnieki "Young"
- 58. Białe pnieki "Young"
- 59. Białe pnieki "Young"
- 60. Białe pnieki "Young"
- 61. Białe pnieki "Young"
- 62. Białe pnieki "Young"
- 63. Białe pnieki "Young"
- 64. Białe pnieki "Young"
- 65. Białe pnieki "Young"
- 66. Białe pnieki "Young"
- 67. Białe pnieki "Young"
- 68. Białe pnieki "Young"
- 69. Białe pnieki "Young"
- 70. Białe pnieki "Young"
- 71. Białe pnieki "Young"
- 72. Białe pnieki "Young"
- 73. Białe pnieki "Young"
- 74. Białe pnieki "Young"
- 75. Białe pnieki "Young"
- 76. Białe pnieki "Young"
- 77. Białe pnieki "Young"
- 78. Białe pnieki "Young"
- 79. Białe pnieki "Young"
- 80. Białe pnieki "Young"
- 81. Białe pnieki "Young"
- 82. Białe pnieki "Young"
- 83. Białe pnieki "Young"
- 84. Białe pnieki "Young"
- 85. Białe pnieki "Young"
- 86. Białe pnieki "Young"
- 87. Białe pnieki "Young"
- 88. Białe pnieki "Young"
- 89. Białe pnieki "Young"
- 90. Białe pnieki "Young"
- 91. Białe pnieki "Young"
- 92. Białe pnieki "Young"
- 93. Białe pnieki "Young"
- 94. Białe pnieki "Young"
- 95. Białe pnieki "Young"
- 96. Białe pnieki "Young"
- 97. Białe pnieki "Young"
- 98. Białe pnieki "Young"
- 99. Białe pnieki "Young"
- 100. Białe pnieki "Young"

PROJEKT KONCEPCYJNY ZAGOSPODAROWANIA CENTRUM SADOWIA ,
 PROJ. ARCH , MGR INZ. MONIKA KASPROWICZ

*Koncepcja zagospodarowania terenu przed budynkiem GOK i OSP,
a także wizualizacja nowej elewacji budynku - 3
Źródło: Projekt koncepcyjny zagospodarowania centrum Sadowia*

4. Kryteria wyboru pilotażu i kolejność realizacji.

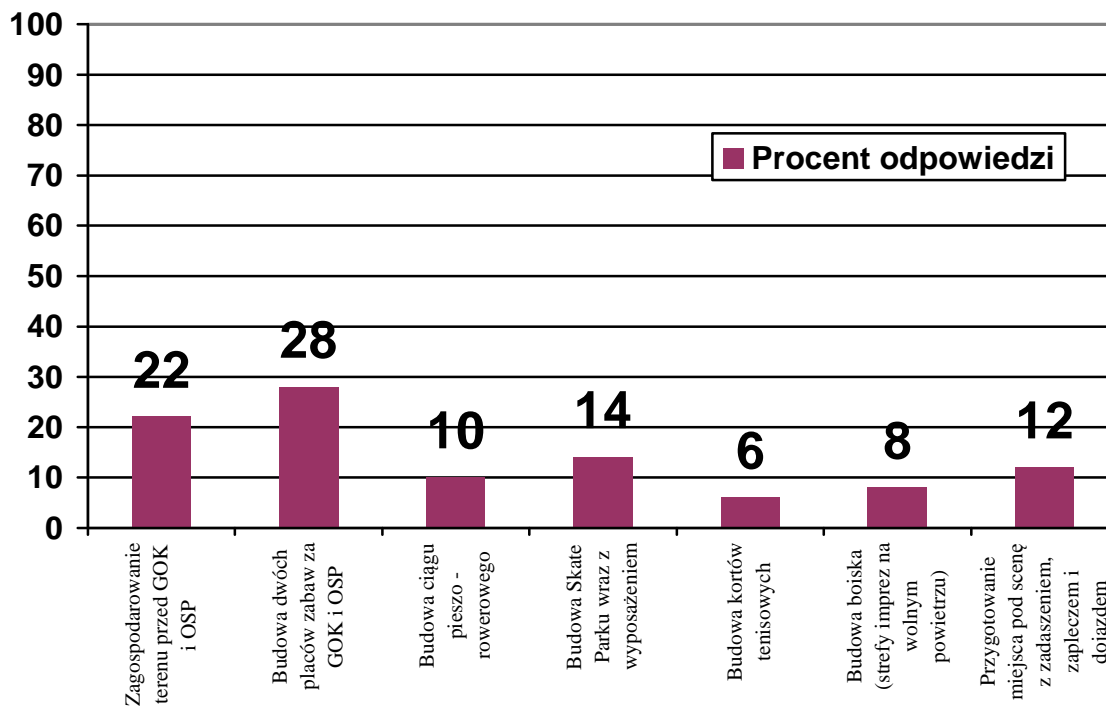
Na taki właśnie kształt kolejności etapów realizacji działań decydujący wpływ miał przede wszystkim szereg konsultacji społecznych, które występowały w ramach procesu tworzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji. Kryteriami, które decydowały ostatecznie o harmonogramie realizacji poszczególnych zadań były:

- Poziom prawdopodobieństwa realizacji,
- Potrzeby wynikające z istniejących uwarunkowań przestrzennych,
- Walory miejscowości,
- Wcześniej zaplanowane, w ramach innych dokumentów strategicznych, zadania.

Kolejność realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych potwierdziło również badanie ankietowe, którego wynik zaprezentowano na wykresie umieszczonym niżej:

Pytanie 4 - Jaki pomysł jest wg Pana/i najlepszy, jeśli chodzi o rozwój obszaru rewitalizowanego? Odp.1 – 11 osób, Odp.2 – 14 osób, Odp. 3 – 5 osób, Odp. 4 – 7 osób, Odp. 5 – 3 osoby, Odp. 6 – 4 osoby, Odp. 7 – 6 osób

Jaki pomysł jest wg. Pana/i najlepszy, jeśli chodzi o rozwój obszaru rewitalizowanego?

Fot.7 - Widok na plac obok przystanku autobusowego i Zespołu Szkół – stan obecny
fot. InicjatywaLokalna.pl

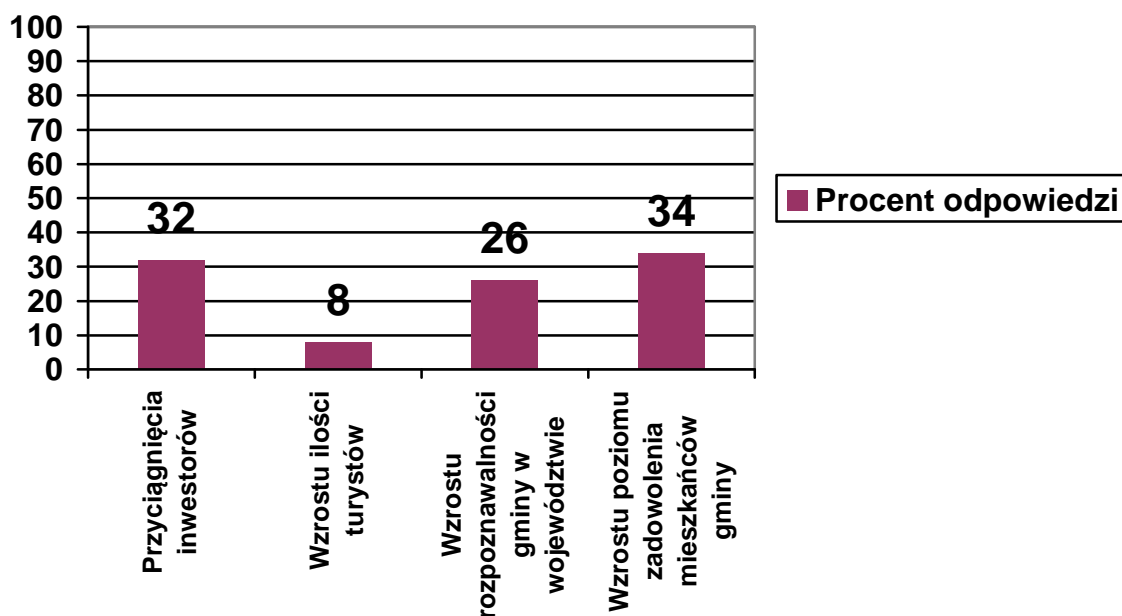
Celami szczegółowymi podejmowanych w ramach LPR przedsięwzięć mają być:

- Powstanie infrastruktury do spotkań mieszkańców, ich relaksu i wypoczynku w miejscach do tego przeznaczonych;
- Nadanie obszarowi rewitalizowanemu nowych funkcji, przede wszystkim integrującej, rekreacyjnej i turystycznej;
- Podniesienie poziomu integracji mieszkańców miejscowości;
- Przyciągnięcie do Sadowia turystów i inwestorów, którzy będą stymulować powstawanie nowych miejsc pracy;
- Ograniczenie negatywnych zjawisk związanych np. z patologiami społecznymi;
- Podniesienie poziomu rozpoznawalności Sadowia oraz całej gminy w województwie i całym kraju;
- Stymulowanie aktywności społecznej oraz współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej;
- Stworzenie w centrum miejscowości obiektów rekreacyjnych, które ograniczą problem braku możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

Również badanie ankietowe potwierdziło dobór celów szczegółowych LPR:

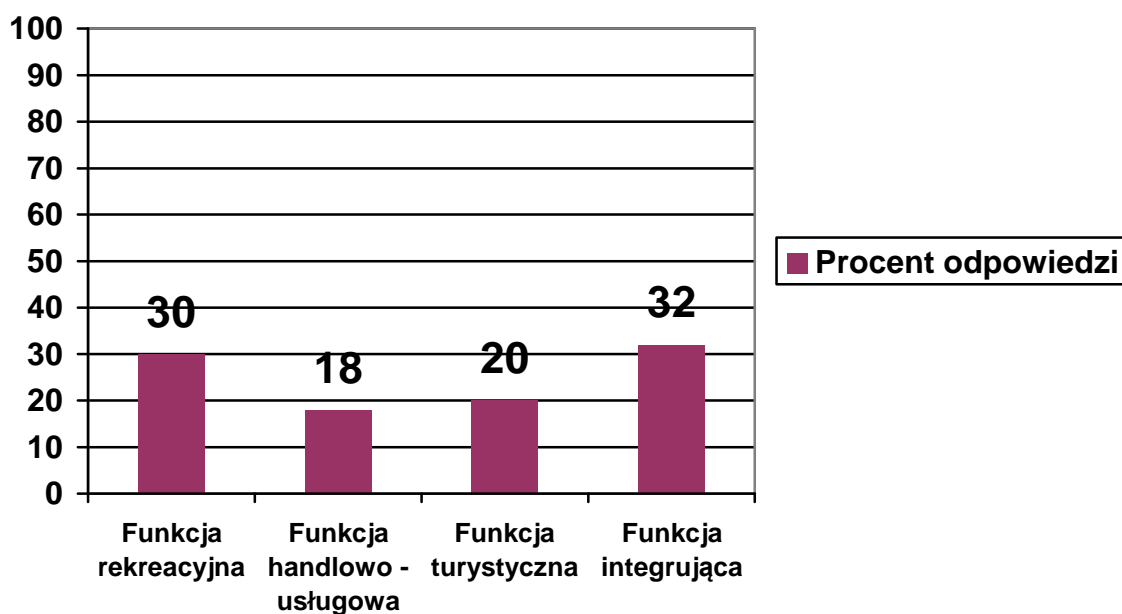
Pytanie 5 – Wg Pana/i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji powinna przyczynić się do: Odp.1 Przyciągnięcia inwestorów – 16 osób, Odp.2 Wzrostu ilości turystów – 4 osoby, Odp.3 Wzrostu rozpoznawalności gminy w województwie – 13 osób, Odp.4 Wzrostu poziomu zadowolenia mieszkańców gminy – 17 osób.

**Wg. Pana/i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji
powinna przyczynić się do:**

Pytanie 3 – Wg Pana/i główną funkcją obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji powinna być? Odp.1 Funkcja rekreacyjna – 15 osób, Odp.2 Funkcja handlowo – usługowa – 9 osób, Odp.3 Funkcja turystyczna – 10 osób, Odp. 4 Funkcja integrująca – 16 osób

**Wg. Pana/i główną funkcją obszaru objętego Lokalnym
Programem Rewitalizacji powinna być?**

5. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (produkty i rezultaty)

Ze względu na stan przygotowania zadań, które wymagają doprecyzowania, wskaźniki określone niżej mają wartość szacunkową i mogą ulec wahaniom. Część wskaźników (szczególnie oddziaływania) ma charakter nie mierzalny lub zostanie osiągnięta w długim okresie czasu dlatego też zostaną one określone szczegółowo przy opracowaniu poszczególnych projektów. Zrealizowane projekty inwestycyjne będą analizowane między innymi pod kątem osiągniętych n/w wskaźników.

Wskaźniki produktu

Wskaźniki produktu	Źródło danych	Jedn. Miary	Rok 2007	Stan na rok 2015 Wskaźnik docelowy
Powierzchnia zmodernizowanych i zrewaloryzowanych obiektów zabytkowych	Monitoring własny	szt.	0	0
Liczba projektów wpływających na poprawę centrum gminy	Monitoring własny	Umowa o dofinansowanie projektu	0	12
Obszar poddany rewitalizacji	Monitoring własny	ha	0	4.285
Liczba wybudowanych/wyremontowanych przystanków	Monitoring własny	szt.	0	1
Długość wybudowanych, wyremontowanych, przebudowanych: alejek, ścieżek, tras, szlaków turystycznych na terenie rewitalizowanym	Monitoring własny	km	0	6,005
Liczba wybudowanych, wyremontowanych, przebudowanych: alejek, ścieżek, tras, szlaków turystycznych na terenie rewitalizowanym	Monitoring własny	Szt.	0	1

Wskaźniki rezultatu

Wskaźniki rezultatu	Źródło danych	Jedn. miary	Rok 2007	Stan na rok 2015 Wskaźnik docelowy
Liczba turystów korzystających ze zrewitalizowanych obiektów	Monitoring własny	osoby	100	500
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obiektów pełniących funkcje kulturalne oraz rekreacyjno – sportowe	Monitoring własny	Osoby	1 000	6 000
Liczba stworzonych miejsc pracy na obszarach zrewitalizowanych (miejsca pracy tworzone pośrednio oraz bezpośrednio w wyniku realizacji inwestycji ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji)	Monitoring własny/umowa o pracę	osoby	0	3
Liczba nowych inwestycji zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	Monitoring własny	szt.	0	5

*Koncepcja zagospodarowania terenu przed budynkiem GOK i OSP, a także wizualizacja nowej elewacji budynku - 4
Źródło: Projekt koncepcyjny zagospodarowania centrum Sadowia*

IV Planowane działania w latach 2007 – 2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.

1. Planowane działania przestrzenne (techniczno - materialne) w latach 2007-2013 w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.

Nazwa planowanego działania	Etap działania /czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady brutto do poniesienia
Zagospodarowanie terenu przed GOK i OSP	Etap I LPR (2009 - 2010)	Nowocześnie zagospodarowany teren korzystnie wpływający na estetykę publiczną	Samorząd gminy, podwykonawcy	1 500 399,71 zł
Budowa placu zabaw za GOK i OSP wraz z wyposażeniem	Etap I LPR (2009 - 2010)	Powstanie placu zabaw z wyposażeniem	Samorząd gminy, podwykonawcy	
Budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników	Etap I LPR (2009 - 2010)	Powstanie ciągów pieszo – rowerowych i chodników	Samorząd gminy, podwykonawcy	
Remont budynku GOK	Etap I LPR (2009 - 2010)	Kompleksowo wyremontowany budynek GOK	Samorząd gminy, podwykonawcy	
Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia i ogrodzenia	Etap I LPR (2009 - 2010)	Nowocześnie zagospodarowany teren korzystnie wpływający na estetykę publiczną	Samorząd gminy, podwykonawcy	
Budowa Skate – Parku z wyposażeniem	Etap II LPR (2011 – 2012)	Powstanie Skate – Parku z wyposażeniem	Samorząd gminy, podwykonawcy	1 289 147,89 zł
Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia i ogrodzenia	Etap II LPR (2011 – 2012)	Nowocześnie zagospodarowany teren korzystnie wpływający na estetykę publiczną	Samorząd gminy, podwykonawcy	
Budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników	Etap II LPR (2011 – 2012)	Powstanie ciągów pieszo – rowerowych i chodników	Samorząd gminy, podwykonawcy	

Budowa parkingu z drogą dojazdową	Etap III LPR (2014 – 2015)	Powstanie parkingu z drogą dojazdową	Samorząd gminy, podwykonawcy	3 879 495,54 zł
Budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników	Etap III LPR (2014 – 2015)	Powstanie ciągów pieszo – rowerowych i chodników	Samorząd gminy, podwykonawcy	
Budowa boiska wielofunkcyjnego (piłka nożna, tenis) i kortu tenisowego – strefy imprez na wolnym powietrzu z miejscem pod budowę sceny z zadaszeniem, zapleczem i dojazdem	Etap III LPR (2014 – 2015)	Powstanie boiska wielofunkcyjnego (piłka nożna, tenis) – strefy imprez na wolnym powietrzu z miejscem pod budowę sceny z zadaszeniem, zapleczem i dojazdem	Samorząd gminy, podwykonawcy	
Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia i ogrodzenia	Etap III LPR (2014 – 2015)	Nowocześnie zagospodarowany teren korzystnie wpływający na estetykę publiczną	Samorząd gminy, podwykonawcy	

2. Plan działań gospodarczych w latach 2007-2013 i w latach następnych na obszarze rewitalizowanym.

Nazwa planowanego działania	Etap działania /czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady brutto do poniesienia
Wspieranie przedsiębiorczości (dotacje na start, szkolenia, zmniejszenie podatków lokalnych dla nowych inwestorów, kursy, wyjazdy studyjne)	Etap III LPR (2014 – 2015)	Powstawanie nowych firm, zmniejszenie bezrobocia, pozyskanie inwestorów dla miejscowości, zwiększenie przychodów do budżetu gminy, podniesienie poziomu życia mieszkańców	Samorząd gminy, okoliczni przedsiębiorcy, uczestnicy sektorów gospodarki lokalnej, mieszkańcy chcący założyć działalność gospodarczą itp.	ok. 500 000,00 zł rocznie Razem: 1 000 000,00 zł
Wspieranie rozwoju rolnictwa, sektora usług,	Etap III LPR (2014 –	Powstawanie nowych firm, zmniejszenie	Samorząd gminy, okoliczni przedsiębiorcy,	ok. 500 000,00 zł

jako priorytetowych dziedzin gospodarki lokalnej (inwestycje i dotacje, wsparcie merytoryczne)	2015)	bezrobocia, pozyskanie inwestorów dla miejscowości, zwiększenie przychodów do budżetu gminy, podniesienie poziomu życia mieszkańców	uczestnicy sektorów gospodarki lokalnej, mieszkańcy chcący założyć działalność gospodarczą itp.	rocznie Razem: 1 000 000,00 zł
--	-------	---	---	--

3. Plan działań społecznych w latach 2007-2013 i w latach na obszarze rewitalizowanym

Nazwa planowanego działania	Etap działania /czas realizacji	Oczekiwane rezultaty	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady brutto do poniesienia
Wspieranie zadań mających przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu, tworzenie równych szans (dofinansowanie programów profilaktycznych i tworzenia równych szans, kursy, szkolenia, wyjazdy itp.)	Etap III LPR (2014 – 2015)	Likwidacja grup wykluczonych społecznie, wyrównanie szans rozwojowych różnych grup społecznych	Samorząd gminy, mieszkańcy, stowarzyszenia, jednostki gminne, „grupy ryzyka”	ok. 300 000,00 zł rocznie Razem: 600 000,00 zł
Wspieranie działań dotyczących walki z patologiami społecznymi oraz aktywizacji środowisk dziecięcych i młodzieżowych (dotacje dla organizacji pozarządowych i gminnych zajmujących się środowiskami dziecięcymi i młodzieżowymi, kursy, szkolenia, aktywna walka z patologiami)	Etap III LPR (2014 – 2015)	Zmniejszenie poziomu występujących w Sadowiu patologii społecznych, aktywizacja środowisk dziecięcych i młodzieżowych	Samorząd gminy, mieszkańcy, stowarzyszenia, jednostki gminne, „grupy ryzyka”	ok. 300 000,00 zł rocznie Razem: 600 000,00 zł

V WYTYCZNE W ZAKRESIE MIESZKALNICTWA

Podstawą dla określenia zasad wydatkowania środków UE na przedsięwzięcia, dot. Mieszkalnictwa jest Rozporządzenie (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 roku w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylające Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. UE L 210/1 z 31.07.2006 r.).

Uszczegółowieniem zapisów Rozporządzenia 1080/2006 w tym zakresie, są przepisy wykonawcze Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 roku ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz Rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371/ z 27.12.2006 r.).

Projekty inwestycyjne, które objęte są Lokalnym Programem Rewitalizacji, nie wpisują się bezpośrednio w zakres mieszkalnictwa. Jednakże pośrednio, modernizacja centrum miejscowości podniesie wartość gruntów tego obszaru. Zachęci to także mieszkańców do inwestowania w remont budynków, np. zmiany elewacji. Dzięki temu budynki będą harmonizowały z estetyką otoczenia. Realizacja kompleksowych inwestycji w centrum Sadowia będzie motywacją do podejmowania dalszych prac związanych z odnową i modernizacją danego obszaru.

VI Plan finansowy rewitalizacji na lata 2007 – 2013 (obligatoryjnie) i na lata następne (fakultatywnie)

NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	WARTOŚĆ ZADANIA (brutto)	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA (Budżet JST, Budżet państwa, środki prywatne, środki UE, inne)	LATA REALIZACJI									
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Zagospodarowanie terenu przed GOK i OSP	1 500 399,71 zł	Budżet JST (40%), środki UE (60%)										
Budowa placu zabaw za GOK i OSP wraz z wyposażeniem		Budżet JST (40%), środki UE (60%)										
Budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników		Budżet JST (40%), środki UE (60%)										
Remont budynku GOK		Budżet JST (40%), środki UE (60%)										
Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia i ogrodzenia		Budżet JST (40%), środki UE (60%)										
Budowa Skate – Parku z wyposażeniem	1 289 147,89 zł	Budżet JST, środki UE										
Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia		Budżet JST, środki UE										
Budowa ciągów pieszo – rowerowych chodników		Budżet JST, środki UE										
Budowa parkingu z drogą dojazdową	3 879 495,54 zł	Budżet JST, środki UE										
Budowa ciągów pieszo – rowerowych i chodników		Budżet JST, środki UE										
Budowa boiska wielofunkcyjnego (piłka nożna,		Budżet JST, środki										

tenis) i kortu tenisowego – strefy imprez na wolnym powietrzu z miejscem pod budowę sceny z zadaszeniem, zapleczem i dojazdem		UE										
Zagospodarowanie terenu zielenią i elementami małej architektury, budowa oświetlenia i ogrodzenia		Budżet JST, środki UE										
Wspieranie przedsiębiorczości (dotacje na start, szkolenia, zmniejszenie podatków lokalnych dla nowych inwestorów, kursy, wyjazdy studyjne)	500 000,00 zł rocznie	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne										
Wspieranie rozwoju rolnictwa, sektora usług, jako priorytetowych dziedzin gospodarki lokalnej (inwestycje i dotacje, wsparcie merytoryczne)	500 000,00 zł rocznie	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne										
Wspieranie zadań mających przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu, tworzenie równych szans (dofinansowanie programów profilaktycznych i tworzenia równych szans, kursy, szkolenia, wyjazdy itp.)	300 000,00 zł rocznie	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne										
Wspieranie działań dotyczących walki z patologiami społecznymi oraz aktywizacji środowisk dziecięcych i młodzieżowych (dotacje dla organizacji pozarządowych i gminnych zajmujących się środowiskami dziecięcymi i młodzieżowymi, kursy, szkolenia, aktywna walka z patologiami)	300 000,00 zł rocznie	Budżet JST, Budżet państwa, środki UE, środki prywatne										

Można stwierdzić, iż zadania /projekty/ zapisane do realizacji w LPR w kontekście ich realizacji do roku 2015:

1. Faktycznie oddziałują na problemy grup docelowych,
2. Trwale i realnie zmieniają (uzupełniają) dotychczasową ofertę Gminy Sadowie, co wpłynie na wyprowadzenie obszaru rewitalizowanego ze stanu kryzysowego w szczególności poprzez nadaniu mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju,
3. Są kompleksowe m.in. ze względu na udział partnerów społecznych i gospodarczych,
4. Wpływają na urozmaicenie oferty regionu,
5. Wprowadzają nowe innowacyjne rozwiązania bądź funkcję dla obszaru rewitalizowanego

VII System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji.

1. Wybór prawnej formy zarządzającego programem.

Zarządzającym Programem w imieniu Gminy Sadowie będzie Wójt Gminy Sadowie przy pomocy Zespołu ds. Wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie. Zespół zostanie powołany stosownym Zarządzeniem Wójta Gminy i w jego skład wejdą:

- 2 przedstawicieli Wójta Gminy – w tym Pełnomocnik ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji, który będzie przewodniczył pracom Zespołu,
- 2 przedstawicieli Rady Gminy,
- 2 przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie obszaru rewitalizowanego,
- 2 przedstawicieli przedsiębiorców,
- inne osoby wskazane przez Wójta.

Zespół ds. Wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji opracuje swój regulamin. Jego pracami będzie kierował Pełnomocnik ds. Lokalnego Programu Rewitalizacji. Zespół nadzoruje skuteczność i jakość realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji. Do zadań Zespołu będzie należało w szczególności:

- przygotowywanie rocznych sprawozdań z realizacji LPR,
- przedkładanie Radzie Gminy propozycji zmian w treści Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- zapoznanie się z uwagami Rady Gminy dotyczącymi rocznego sprawozdania z realizacji LPR,
- opiniowanie wniosków przedkładanych przez Partnerów Projektów dotyczących zadań realizowanych w ramach obszaru rewitalizowanego,
- przygotowanie i zatwierdzenie Planu Komunikacji LPR,
- ewaluację LPR,
- podejmowanie decyzji odnośnie regulaminu prac Zespołu, wyboru sekretarza, itp.,
- inne określone w Regulaminie i mające znaczenie dla realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Uczestnictwo w pracach Zespołu ma charakter społeczny i za udział w nich nie przysługuje wynagrodzenie. Zespół spotyka się nie rzadziej niż raz w roku. Decyzje podejmowane są

w ramach Zespołu o ile to możliwe w ramach konsensu, szczegółowy tryb podejmowania decyzji zostanie zaproponowany w Regulaminie Zespołu.

VIII Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej.

1. System monitorowania i aktualizacji programu rewitalizacji.

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Funkcję instytucji monitorującej wdrażania LPR będzie pełnił Rada Gminy Sadowie. Co najmniej raz w roku przed sesją absolutoryjną będą analizowane postępy w realizacji Programu Rewitalizacji. Rada Gminy jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- akceptację rocznych sprawozdań z realizacji LPR przygotowanych przez Zespół ds. Wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
- analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- aktualizację Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

Monitorowanie LPR to systematyczne i ciągłe zbieranie, analiza i wykorzystywanie informacji o przebiegu wdrażania Programu na potrzeby jego zarządzania, oceny oraz podejmowania decyzji. Proces ten dostarcza niezbędnych informacji na temat postępów realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych i programów oraz diagnozuje stan wykorzystania udzielonej pomocy finansowej.

Monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie będzie skoncentrowany głównie na kontroli realizacji projektów inwestycyjnych. By podnieść jego przydatność, będzie on prowadzony w dwóch zakresach:

- **rzeczowym** - ma za zadanie dostarczyć dane i informację na temat aktualnego stanu wdrażania LPR oraz przyczynić się do przeprowadzenia oceny jego wykonania na dany moment badawczy /raz w roku na podstawie sprawozdania z realizacji LPR przygotowanego przez Zespół ds. Wdrażania LPR/. Zakres rzeczowy monitoringu będzie prowadzony w dwóch kategoriach i dotyczyć będzie:
 - wskaźników produktu,
 - wskaźników rezultatu.

- **finansowym** – będą obrazować go dane finansowe realizacji projektów, które będą podstawą do stwierdzenia czy postęp finansowe we wdrażaniu LPR jest osiągnięty na poziomie zakładanym.

2. Sposoby oceny programu rewitalizacji.

Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów obszaru rewitalizowanego z jednoczesnym uwzględnieniem celu głównego Programu i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w LPR.

Rada Gminy oceniając realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- **skuteczność** – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Programu zostały osiągnięte,
- **efektywność** – kryterium, które pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” Programu,
- **użyteczność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Programu odpowiada potrzebom grupy docelowej,
- **trafność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do obszaru rewitalizowanego,
- **trwałość** – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu będą trwać po jego zakończeniu.

Ocena wszystkich projektów i zadań inwestycyjnych Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie, powinna być formułowana w oparciu o:

- ocenę ex - ante (przed realizacją Programu), stanowiąca instrument ułatwiający podejmowanie spójnych decyzji, ocena ta została przeprowadzona przed opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- ocenę mid - term (w połowie okresu realizacji) – służy przede wszystkim jako instrument w wyniku, którego nastąpi aktualizacja Programu Rewitalizacji,
- ocenę ex - post (na zakończenie Programu) – służy ocenie zgodności realizacji LPR z założeniami i celami przyjętymi w niniejszym dokumencie,

- ocenę on - going (na bieżąco) – instrument obserwacji prowadzonej przez Zespół ds. Wdrażania LPR, który będzie corocznie przygotowywał sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Sprawozdania z oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji powinny być sporządzane zgodnie z zaleceniami Rady Gminy, instytucji przyznających dofinansowanie projektów przewidzianych we wdrażaniu LPR. Podmiotem odpowiedzialnym za ewaluację Programu jest Zespół ds. Wdrażania LPR.

3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Zasada „partnerstwa” jest jedną z kluczowych zasad przyświecających przygotowaniu i wdrażaniu LPR. Inicjowanie współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi stanowi kontynuację prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji, gdzie do współpracy zostali zaproszeni chętni z terenu obszaru rewitalizacji. Współpraca ta będzie odbywać się także na poziomie Zespołu ds. Wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji, gdzie zostaną zaproszeni przedstawiciele organizacji pozarządowych i przedsiębiorców.

Także w miarę możliwości i potrzeb informacje na temat wdrażania działań przewidzianych w LPR w odniesieniu do obszaru rewitalizacji będą przekazywane na zebraniach wiejskich, imprezach cyklicznych oraz za pomocą instrumentów wskazanych w Planie Komunikacji LPR, który przygotowuje Zespół ds. Wdrażania LPR. Współpraca pomiędzy Partnerami LPR ma na celu:

- wykorzystać potencjał organizacji i społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

Promocja LPR.

Podmiotem, który ma zadanie prowadzić i nadzorować promocję Lokalnego Programu Rewitalizacji, a w jej ramach również promocję poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych będzie Zespół ds. Wdrażania LPR. W celu skuteczniejszej komunikacji pomiędzy uczestnikami procesu wdrażania Lokalnego Programu a społeczeństwem zostanie opracowany „Plan komunikacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie na lata 2007-2013”. Opracowanie to będzie podstawą działań informacyjnych i promocyjnych dla podmiotów uczestniczących we wdrażaniu LPR. W szczególności dokument ten będzie zawierał opis celów działań promocyjnych i informacyjnych, potencjalne grupy docelowe oraz działania zmierzające do zapewnienia sprawnego systemu wymiany informacji pomiędzy wszystkimi uczestnikami procesu wdrażania LPR.

Najważniejszym celem działań związanych z promocją Lokalnego Programu Rewitalizacji jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów pośrednich (mieszkańców, turystów) z informacją o projektach podejmowanych w jego ramach. Celem pośrednim może stać się np. pozyskanie instytucji, które ewentualnie mogą później występować w charakterze partnera poszczególnych zadań realizowanych w ramach LPR.

Grupami docelowymi do których kierowana jest promocja LPR będą:

- beneficjenci pośredni większości projektów – mieszkańcy miejscowości i gminy,
- środowisko przedsiębiorców lokalnych i ponadlokalnych,
- organizacje pozarządowe.

W ramach promocji Lokalnego Programu Rewitalizacji będą podejmowane następujące działania:

- powstanie i stałe uaktualnianie zakładki LPR na stronie internetowej Gminy Sadowie,
- publikacje o realizacji projektów w ramach LPR w prasie samorządowej, lokalnej i regionalnej oraz w Internecie,
- tablice informacyjne i pamiątkowe informujące o realizowanych bądź zrealizowanych projektach,
- spotkania, zebrania wiejskie, warsztaty, konsultacje projektów z potencjalnymi partnerami gospodarczymi, społecznymi, jak i z mieszkańcami obszaru rewitalizowanego.

Jeśli projekty będą współfinansowane ze środków UE wówczas promocja tychże przedsięwzięć będzie się odbywać zgodnie z art. 8 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 z dn. 8 grudnia 2006 r. W przypadku współfinansowaniu projektów w ramach

RPO WŚ na lata 2007-2013 wszystkie materiały informacyjno – promocyjne, a także dokumentacja związana z realizacją projektu (-ów) będzie zawierać:¹

1. logo Program Regionalny/Narodowa Strategia Spójności;
2. logo Unii Europejskiej, spełniające normy graficzne / określone w załączniku I do Rozporządzenia Komisji nr 1828/2006 z odwołaniem słownym do Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
3. herb województwa świętokrzyskiego z podpisem WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE;
4. hasło RPO WŚ „...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...”. Rozmieszczenie obowiązkowych znaków na wszystkich materiałach informacyjno-promocyjnych będzie zgodne z Księgą Identyfikacji Wizualnej Narodowej Strategii Spójności 2007-2013.

Beneficjent projektu współfinansowanego z RPO WŚ zamontuje w momencie rozpoczęcia inwestycji tablicę informacyjną i pozostanie ona w widocznym miejscu przez cały czas realizacji projektu. Napisy na niej będą wykonane w sposób czytelny i trwałe.

4. Konsultacje społeczne i współpraca partnerska w ramach programu rewitalizacji.

Konsultacje społeczne będą prowadzone podczas:

1. Zebrań wiejskich w miejscowości Sadowie.
2. Sesji Rady Gminy.
3. Spotkań Zespołu ds. Wdrażania LPR.
4. Ad hoc w razie potrzeby.

Przy konsultacjach społecznych mogą być wykorzystane następujące narzędzia:

- ankiety,
- bezpośrednie rozmowy z mieszkańcami/turystami,
- zostanie opracowany formularz wniosku aktualizującego zadania w ramach LPR.

¹ *Obowiązki Beneficjenta w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych związanych z realizacją projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013. Publikacja zamieszczona na stronie www.rpo-swietokrzyskie.pl w dniu 5 sierpnia 2008 roku.*

Współpraca partnerska będzie realizowana:

1. W ramach Zespołu ds. Wdrażania LPR.
2. W wyniku wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć Partnerów LPR.

Istnieje możliwość zawarcia formalnego partnerstwa dla realizacji konkretnego (-ych) zadania (-ń) przewidzianych w ramach Programu.

Podsumowanie

Rewitalizacja rozumiana jest szeroko jako przywrócenie do życia, ożywienie obszaru poddanego rewitalizacji. Lokalny Program Rewitalizacji stanowi narzędzie rozwoju w/w obszaru. LPR zawiera:

- listę zadań inwestycyjnych z zakresem rzeczowym i finansowym,
- terminy realizacji zadań,
- prognozę wydatków,
- wielkość środków przeznaczonych na inwestycje.

Dzięki spełnieniu zadań zapisanych do realizacji w LPR **podniesie się atrakcyjność miejscowości Sadowie, poprzez rozwój przestrzenny, gospodarczy i społeczny a przez to stworzy się z niej miejsce przyjazne do zamieszkania, które sprzyja integracji i rekreacji mieszkańców.**

Wiąże się to z adaptacją starych zasobów infrastruktury do nowych potrzeb, co integruje formy historyczne i te współczesne. Niezwykle istotna jest **kompleksowość podejmowanych działań rewitalizacyjnych**, ponieważ o powodzeniu działań w dużym stopniu decyduje skumulowanie założeń inwestycyjnych na danym obszarze rewitalizacyjnym, co przyczynia się do osiągnięcia odpowiedniej skali przeobrażeń (zmian). Punktem odniesienia do planowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest przede wszystkim ich kontekst społeczny. Realizacja projektów ma znaczący wpływ na rozwój obszaru rewitalizowanego i na **tworzenie nowych miejsc pracy**. Dzięki wprowadzonym zmianom, **Sadowie uzyska nowy wizerunek – miejscowości zadbanej i atrakcyjnej** nie tylko dla mieszkańców, ale także **dla turystów** i inwestorów, którzy chętniej rozpoczną działalność gospodarczą w takim obszarze. Przemiany przestrzenne (powstanie infrastruktury, rekreacyjno - integracyjnej) mają **duży wpływ na obszar gospodarczy**. Powstawanie nowych podmiotów gospodarczych jest równoznaczne z tworzeniem nowych miejsc pracy, a co za tym idzie, z poprawą warunków i poziomu życia mieszkańców Sadowia. **Zadbane i atrakcyjne centrum** miejscowości i **gminy**, potencjał społeczny i estetyka krajobrazu - to korzystne warunkami dla rozwoju rekreacji i integracji na danym obszarze. Niesie to ze sobą pozytywne oddziaływanie dla lokalnej gospodarki wynikające z rozwoju przedsiębiorczości, powstawania nowych miejsc pracy i zmniejszenia bezrobocia, napływu nowych inwestycji, dochodów uzyskanych z obecności turystów lub osób przejezdnych. Realizacja przedsięwzięć zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji spowoduje, że coraz więcej osób wyrazi chęć zamieszkania w miejscowości Sadowie. Realizacja zadań przewidzianych w LPR

spowoduje **większą integrację mieszkańców**, co zainicjuje **wzrost liczby imprez plenerowych** oraz będzie żywą promocją Sadowia. **Zniknie apatia społeczna i wzrośnie zadowolenie z zamieszkiwania właśnie w tej miejscowości**. LPR ma istotny wpływ na przezwycięzenie zjawisk negatywnych w obszarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym Sadowia.

Lokalny Program Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie na lata 2007 - 2015 charakteryzuje się:

- **kompleksowością**, czyli całościowym spojrzeniem na obszar wymagający rewitalizacji, na którym podejmowane działania w sferze infrastrukturalnej, gospodarczej, społecznej i środowiskowej są w pełni ze sobą zintegrowane i podporządkowane tym samym celom;
- **koordynacją działań**, czyli takim zarządzaniem LPR, aby realizowane przedsięwzięcia były zgodne z ustalonym harmonogramem, przy optymalnym wykorzystaniu zasobów istniejących jak i powstałych dzięki realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- **wieloletniością** – stopień skomplikowania procesu rewitalizacji, konieczność podjęcia wielu działań oraz ich kosztowność zmusza do rozłożenia zadań inwestycyjnych na wiele lat.

O wyborze poszczególnych zadań do realizacji będą decydować następujące kryteria:

1. Oddziaływanie projektu na tworzenie w obszarze rewitalizowanym nowych podmiotów gospodarczych i nowych miejsc pracy;
2. Powstawanie w wyniku projektu nowych sektorów usług lub nowych produktów turystycznych;
3. Wpływ na wzrost wartości historycznej i kulturowej rewitalizowanych obiektów i obszarów;
4. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej;
5. Wyprowadzenie obszaru rewitalizowanego ze stanu kryzysowego, w szczególności poprzez nadania mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie nowych warunków do jego rozwoju.

Powyższe kryteria są ze sobą komplementarne i optymalne z punktu widzenia **Lokalnego Programu Rewitalizacji dla miejscowości Sadowie na lata 2007-2015**.

Wpływ działań LPR na polityki horyzontalne UE

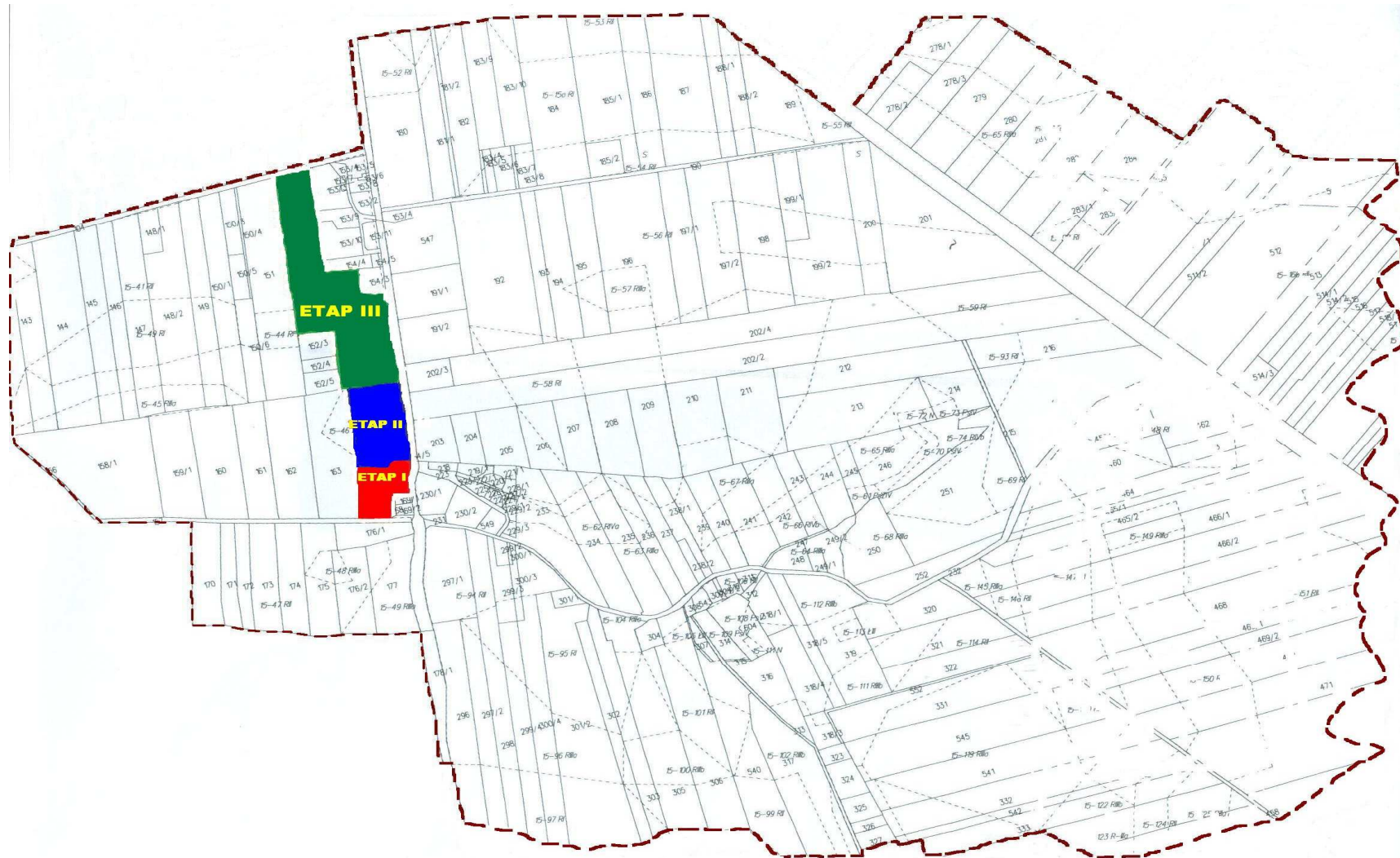
Przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w LPR oddziałują **pozytywnie** na następujące polityki horyzontalne UE, tj.:

1. **Politykę równych szans** - we wszystkich operacjach inwestycyjnych będzie uwzględniona zasada równych szans:
 - kobiet i mężczyzn do pracy o ile w wyniku realizacji projektów uda się bezpośrednio przez Beneficjenta wygenerować takie miejsca pracy,
 - dostępu do obiektów i miejsc bez względu na płeć, wiek, wykształcenie, orientację seksualną, stopień niepełnosprawności.
2. **Politykę społeczeństwa informacyjnego** – każda inwestycja (o ile będzie to uzasadnione zakresem) będzie realizowana zgodnie z polityką społeczeństwa informacyjnego (np. na Rynku będzie zainstalowany internet w tzw. hot – spocie, który będzie ogólnodostępny),
3. **Politykę zatrudnienia** - projekty przewidziane do realizacji w ramach LPR będą bezpośrednio bądź pośrednio generować nowe, stałe miejsca pracy. Osiągnięcie celu głównego LPR tj.: zwiększenia atrakcyjności turystycznej i gospodarczo – społecznej miejscowości Sadowie przyczyni się w sposób bezpośredni do tworzenia klimatu przedsiębiorczości,

Pozytywnie bądź neutralnie na:

4. **Politykę ochrony środowiska** – gdyż Beneficjent będzie brał pod uwagę wpływ realizacji projektów na środowisko:
 - i uwzględni procedurę konsultacji i opiniowania Lokalnego Programu Rewitalizacji zgodnie z art. 44 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [Dz. U. 2001, nr 62, poz. 627 z późn. zm.],
 - oraz zgodność projektów z „Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko” [Dz. U. 2004, nr 257, poz. 2573 z późn. zm.]

IX Mapa miejscowości Sadowie z naniesionym obszarem rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne gminy Sadowie

Wzór ankiety mającej na celu identyfikację oczekiwań mieszkańców miejscowości, dla której tworzony jest Lokalny Program Rewitalizacji

Czy wie Pan/i, że dla Pana/i miejscowości jest tworzony Lokalny Program Rewitalizacji?		SUMA
TAK		
NIE		
Czy wybór obszaru rewitalizowanego w Pana/i miejscowości jest trafny? (ankietowany zostaje poinformowany o zasięgu obszaru)		
TAK		
NIE		
Wg. Pana/i główną funkcją obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji powinna być?		
Funkcja rekreacyjna		
Funkcja handlowo – usługowa		
Funkcja turystyczna		
Funkcja integrująca		
Jaki pomysł jest wg. Pana/i najlepszy, jeśli chodzi o rozwój obszaru rewitalizowanego?		
Zagospodarowanie terenu przed GOK i OSP		
Budowa dwóch placów zabaw za GOK i OSP		
Budowa ciągu pieszo – rowerowego		
Budowa Skate Parku wraz z wyposażeniem		
Budowa kortów tenisowych		

Budowa boiska (strefy imprez na wolnym powietrzu)		
Przygotowanie miejsca pod scenę z zadaniem, zapleczem i dojazdem		
Wg. Pana/i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji powinna przyczynić się do:		
Przyciągnięcia inwestorów		
Wzrostu ilości turystów		
Wzrostu rozpoznawalności gminy w województwie		
Wzrostu poziomu zadowolenia mieszkańców gminy		

Bibliografia

1. „Plan Odnowy Miejscowości Sadowie”;
2. „Projekt koncepcyjny zagospodarowania centrum Sadowia”;
3. „Strategia Rozwoju Gminy Sadowie”;
4. „Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego”;
5. „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sadowie”;
6. „Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszaru Wiejskiego Gminy Sadowie”.

Spis tabel

- Tab.1 – Struktura własnościowa gruntów i budynków na obszarze rewitalizowanym– str. 20
- Tab.2 - Szkielet układu drogowego gminy Sadowie – str. 23
- Tab.3 - Działalność gospodarcza w miejscowości Sadowie w latach 2004 – 2008 – str. 27
- Tab.4 - Bezrobocie w Gminie Sadowie w latach 2005 – 2008 – str. 33

Spis wykresów

- Wykres „Ilość oddanych budynków na 10000 mieszkańców” – str. 24
- Wykres „Udzielone noclegi na 1000 mieszkańców” – str. 25
- Wykres „Charakter działalności gospodarczej w miejscowości Sadowie” – str. 26
- Wykres „Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców” – str. 27
- Wykres „Pracujący ogółem na 1000 mieszkańców” – str. 28
- Wykres „Mieszkańcy Gminy Sadowie z podziałem na miejscowości (stan na 15 VII 2008 r.)”
str. – 29
- Wykres „ Struktura mieszkańców miejscowości Sadowie za podziałem na grupy wiekowe (stan na 15 VII 2008 r.)” – str. 30
- Wykres „Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat) na 1000 mieszkańców” – str. 30
- Wykres „Mieszkańcy w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców” – str. 31
- Wykres „Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym na 1000 mieszkańców” – str. 31
- Wykres „Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców” – str. 32
- Wykres „Bezrobotnie zarejestrowani na 1000 mieszkańców” – str. 34
- Wykres „Dochód gminy na 1 mieszkańca” – str. 36

Wykres „Czy wybór obszaru rewitalizowanego w Pana/i miejscowości jest trafny? (ankietowany został poinformowany o zasięgu obszaru)” – str. 50

Wykres „Jaki pomysł jest wg. Pana/i najlepszy, jeśli chodzi o rozwój obszaru rewitalizowanego?” - str. 53

Wykres „Wg Pana/i realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji powinna przyczynić się do:” – str. 55

Wykres „Wg Pana/i główną funkcją obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji powinna być?” – str. 55

Spis fotografii

Fot.1 - Prace nad zadaniami priorytetowymi Lokalnego Programu Rewitalizacji – Sadowie 4 IX 2008 r. – str. 12

Fot.2 - Spotkanie w sprawie celów Lokalnego Programu Rewitalizacji – Sadowie 27 VIII 2008 r. – str. 13

Fot.3 - Spotkanie dotyczące zasięgu obszaru rewitalizowanego w miejscowości – Sadowie 4 IX 2008 r. – str. 14

Fot.4 - Widok na działkę pomiędzy terenem Wspólnoty Mieszkaniowej, a terenem Zespołu Szkół – stan obecny – str. 47

Fot.5 - Teren za GOK i OSP – stan obecny – str. 48

Fot.6 - Widok na plac przed GOK i OSP – stan obecny – str. 50

Fot.7 - Widok na plac obok przystanku autobusowego i Zespołu Szkół – stan obecny – str. 54